Serdengeçti

ALLAHA, MİLLETE, VATANA KOŞANLARIN DERGİSİ

HAKKA TAPAR - HALKI TUTAR

İÇİNDEKİLER

MATARYALİZMİN YIKILIŞI
— Kendi kendini tahrip eden medeniyet!.. Kendi başını yiyen insanlar!. Büyük yıkılış!.. Yeni bir dünya nizamına doğru...

Ziya Gökalp Dinsiz mi idi?
— Bu meseleyi Z. Gökalp'ın eserlerinden örnekler vererek inceliyoruz .

MEVLÂNADAN SEÇME PARÇALAR...
— Mevlâna'nın şaheseri olan Mesnevi'den alınmış, hikmet, ibret dolu en güzel hikâyeler..

YIKILDILAR!
— «On yılda 15 milyon genç yaratan» lar Tanrılar gibi konuşup, Firavunlar gibi saltanat sürenler yıkıldılar. Cehennemin dibine kadar yolları var!...

Hadiselerin Muhasebesi...
— Tevfik İleri ve Komünizm — Kore Meselesi — Barış Sevenler Cemiyetinin iç yüzü — Komünistlerin affı hakkında — Pakistanın istiklâli v.s.

BİR ARSLAN KAYBETTİK!
— Yedeksubay okulunda, bir kaza neticesinde şehid düşen Faruk Gerede'nin seciyesi, şahsiyeti... Kanlı hâdise nasıl oldu? Sonsuz teessürümüz...

Bir Nesli Nasıl Mahvettiler (Mahkemede)
— Sabık hükümet bizi, millî hisleri rencide, milliyetçilik aleyhtarı neşriyattan mahkemeye verdi. Oysaki biz «Millî Piyangodan başka, bütün Millî'lerin dostu ve müdafiiyiz!.»

BUNDAN SONRA SERDENGEÇTİ
— Hiç bir partiye, hiç bir kula kul olmıyan Serdengeçti, bundan sonra da Allah - Millet - Vatan yolunda mücadelesine devam edecek.

Muhacirlerin Perişan Hali...
— Bulgaristandan gelen muhacirler diyor ki: «Bolşevik zulmünden bıkan Bulgarlar, kurtarıcı olarak Türkleri bekliyorlar!...»

BOŞNAKLAR MESELESİ
— Biz ayırıcı, gayırıcı her türlü telâkkinin düşmanıyız. Türkiye'de Boşnaklar meselesi diye bir mesele, «bir milyon Boşnak» yekûnu diye bir yekûn tanımıyoruz.

MORBAŞLI KOÇ...
— Size yepyeni bir hikâye takdim ediyoruz. Bu hikâyede, Solculuğun yaptığı gibi - tekâmülün zıttına - insanda hayvan değil, hayvanda insan, insanlık sezilir, canlanır, yaşatılır.

Yücelname Nerde kaldı ah o günler! O bayramlar, o düğünler!.. Bâzan atlı, bâzan yaya, Mekik dokur Çankayaya.. Mevlût, gazel okurdum ben, Bülbül gibi şakırdım ben!..

Gülünç Hakikatler: Millet kapalı odalarda C. H. P. nin geçmişini... — Ölürsem Mort - Kalırsam Lort!.. — İnönü'nün açılan ağzı — Erkek uzvu büyütülebilir mi ?!.. v.s.

Yıl: 4 Sayı: 11

www.ulkunet.com

Serdengeçti, aziz okuyucularının mubarek Kurban Bayramlarını tebrik eder, kendilerine Cenabı Haktan sıhhat ve saadetler diler.

YÜCELNÂME

— Seçimi Giresun'da kaybeden Hasan Âli Yücel'in ağzından —

Yeşil yurdum, ey Görele (1)!
Şu halime bir bak hele:
İflâs etti oğlun Yücel,
Alsın beni artık ecel!..
Günahım çok, taşıyamam,
Bundan sonra yaşıyamam!..
İnsan nasıl eder sükût?
Görülmüş mü böyle sukut?
Bakanlıktan olmuştum dün,
Mebusluk ta gitti bugün!..
Bu nasıl iş, nasıl seçim?
Kan ağlıyor billah içim!..
Versin diye oy hamallar,
Dağıtmıştım peştamallar (2)!..
Tek ümidim sende idi,
O gün herkes bende idi!..
Başlamadan zorlu savaş,
Döndüm halka yavaş, yavaş!..
Değildi hiç dilim tutuk,
Meydanlarda çektim nutuk:
Siyahlara deyip beyaz,
Kaldım en son böyle ayaz!..
Emeklerim gitti boşa,
Çaldın beni taştan taşa!..

★

Nikbettir bu, büyük nikbet,
Üzülmesin Nâzım Hikmet;
Ondan daha oldum beter,
Yeter artık, bu dert yeter!..
Kalmadı bak bende mecal,
Ne söylese azdır Öcal!..
Dostum idi Sabahaddin 3),
Düşmanımdır Selâhaddin (4)!..
Şu Halûk'la (5), Şu Ermete (6),
Kesilerek birer çete;
Okudular bana meydan,
Zindan oldu dünyam, zindan!..
Bir çift sözle Fevzi Çakmak,
Beynime tak! vurdu tokmak!..
Fena halde sersemledim:
"Ben miyim o vekil?" dedim!..
Göstereyim derken hüner,
Yıktı beni Kenan Öner!..
Çektiklerim dilimden hep,
Bu halime odur sebep!..
Yaptığıma pek pişmanım,
(Serdengeçti) baş düşmanım:
İkide bir çatar bana,
Tonlarla taş atar bana!..

★

Sel gider de kalırmış kum,
Gerek bana şimdi bir mum:
Dertlerime yanmak için,
Geçmişini anmak için:
Nerde kaldı âh o günler?
O bayramlar, o düğünler?..
Oynatırdım her yerde at,
Bende idi türlü sanat:
Bâzan atlı, bâzan yaya,
Mekik dokur Çankaya'ya,
Mevlût, gazel okurdum ben,
Bülbül gibi şakırdım ben!..
Olur bâzan edib, şair,
Konuşurdum aşka dair!..
Ay gibi bir çehrem vardı,
"Felsefe" den behrem vardı!..
Saçtım yurda bilgi, ışık (!)
"Mantık" ima gençler âşık!..
Çok severdi beni Atam,
Adamıydım bu devrin tam!..
Derse o: "Gel, bir şarap iç!"
"Sıfır" laşır, olurdum: Hiç!..

★

Şeflerime sallar kavuk,
Yerdim her gün hindi, tavuk!..
Tırmanmadan bayır, yokuş,
Bir zamanlar olmuştum kuş!..
Dönüp bakmaz hiç buraya,
Uçardım ben Londra'ya!..
Tanınmıştı beni âlem,
Elimdeydi altın kalem!..
Her tarafım gül, gülistan,
Yazdım birçok şiir, destan!..
Vardır cilt, cilt kitaplarım,
Danton vâri hitaplarım!..
Şaheserim: Enstitüler,
Her biri bir köye güler!..
Arkadaşım Tonguç Baba,
Dolaşarak köy, kasaba,
Kattı benim hızıma hız,
Topladık bir çok erkek, kız!..
Biz mürşittik, onlar mürit,
Oynamıştık bol, bol cirit!..
Çömezlerim yetişti, bak,
Sökecektir köyden şafak!..
Olsa âlem zehir dilli,
Yeter bana bu teselli!..

★

Dünya bilir gözüm toktur,
Hiçbir şeyde arzum yoktur!..
Âh, ne günler gördü Yücel,
Ne saltanat sürdü Yücel!..
Müstesna bir Bakan idim,
Yürekleri yakan idim!..
Gür kaşlarım çatılınca,
İleriye atılınca;
Çıkaramaz kimsecik ses,
Derlerdi hep önümde: Pes!..
Türkçüleri ezdirmiştim,
Canlarından bezdirmiştim!..
Yardımcımdı: Nevzat, Fatay,
Göstermedik ne gün, ne ay!..
Bu hikâye uzundur pek,
Çek önümden şişeyi, çek!..
Anlatılmaz hepsi bir, bir,
Nerde canım, güzel İzmir?..
"Kır belini Ali dayı"
Türküsüyle içer çayı,
"Bahribaba Parkı"nda ben,
Geçirirdim vaktimi şen!..

★

Artık bunlar oldu masal,
Sal gönlümü hicrana, sal!..
Çünkü her şey oldu zehir,
İki gözüm iki nehir;
Gece, gündüz ağlıyorum,
Karşında bel bağlıyorum:
Affet beni, affet nolur;
Meşhur sözdür: "Eden bulur!.."

Cemal Oğuz ÖCAL

(1) Giresun'un kazası olan Görele, Hasan Ali Yücel'in doğum yeridir. (2) Hasan Ali Yücel'in seçmenlerine 60 adet peştamal dağıttığını, Giresun'da çıkan (İleri) gazetesi yazmıştır. (3) Maruf komünist Sabahattin Ali. (4) Türkçü Şair Selâhaddin Ertürk. (5) Türkçü (Kürşad) dergisinin sahibi Halûk Karamağralı. (6) Türkçü arkadaşlarımızdan Sürurî Ermete.

KİLİM

- Gemuhluoğlu Fethi Ağabeyime -

Sazınan, kızınan dillenir nakış
Yeşere, yeşere tükenir akış
Dağ-yorgunu yolları, kınalanmış yaylası
Kök-boyası renklerden bir şıkıdım havası
Sevdası var kiliminde bu memleketin

Al-beni, al-beni açar gülleri
Yol-beni, yol-beni güler gülleri
Dersin ki: Ötem, bülbül olam ki
Dağın kartalına tutkunum diye
Dağdaki kuşlardan başka mıyım ki?

Göl, göl olur, mavisinde çimer gözlerin
Bakışların ırmak olur, dolanır
Bir bakarsın gamzelenir, kuyulanır dalgalar
Köpüklerde boz bulanık Gelin - Ayşe türküsü
Ağıtı var kiliminde bu memleketin.

Civelek ellerle, ayaklarla yıkanan
Hikâyesi başkadır su başlarında;
Aydınlanır, baharın gelişine yorulur,
Devşirilir, yolculuğa yorulur
Yaylılar, kamyonlar, tirenler üzerine
Hâtıralar dalgalanır, durulur.

Bu memleket, bu toprak, bu köy, bu boz-kır
Tiren penceresinde perde, perdedir.
Ya ben şimdi bir tirende yolcuyum
Ya gözlerim yolculuğun dumanına sürmeli
Kiliminde aşkı yaşar bu memleketin...

Evliyaoğlu Gök - Han

"BENİ BENİ„

Kesecler doludur taksiler yeni
Dağlar da eğilmez "yolver" diyeni
Hep seni düşünme biraz da beni
Bir yol da bana bak gör beni beni.
Burası muhalif savuşmak kolay

Meclisi yârende konuşmak kolay
Bilmedin, bilmezsin derdim bir alay
Ne haldeyim biraz da sor beni beni.
"Efendi" payına yaldızlı lâfa

Kandımı sanırsın bu "küflü kafa"
O yüksek kürsüden bir zaman daha
"Memo", "Haso" diye yer beni beni
Elindedir herşey ölçüşemem boy

Arılar gibi sağ, soğan gibi soy
Namına olayım basılı bir "Oy"
Armut gibi daldan der, beni beni!
Devleti âlisin elinde ordu

Diyorsun "gelir mi paranın ardı"
Desem ki bunları sana kim verdi
İnayet kurtarır dar beni beni.
Kat kattır zırhların, biri "İstiklâl"

Sanki yetmez miydi bir tane de "Şal"
Ne bitmez nesneymiş maval, martaval
Anla gör sabrımı.. var beni beni.
Boş yerde dolanma yakıla yana

Beyhude müminlik taslama bana
Elverir otuzyıl.. karnım tok sana
İster as, istersen vur beni beni.
GÜNEŞ der altın taç koysan başıma

Çaldırmam reyimi düşme peşime
Yetişir karışma artık işime
Seyreyle uzaktan var beni beni.

Mehmet GÜNEŞ

Not: Bu şiir seçimlerden evvel yazılmıştır.

www.ulkunet.com

MATARYALİZMİN YIKILIŞI

İnsanoğlu düşünmeye başladığı andan itibaren kendi varlığı dışında ve üstünde bir varlığın mevcudiyetine inanagelmiştir. Mana, ilâh ve nihayet Allah telâkkisi ile tarihî tekâmülünü tamamlıyan ruhçu görüş, asırlarca materyalist âlem görüşüne hâkim olmuştur.

Ortaçağ, ilk çağın en büyük siyasî birliğini teşkil eden, bayraklarında kıtalar ve zafer kartalları dalgalanan Romanın karşısına bir isyan meleğinin çıkışıyla başlar. Bu melek İsa idi. Babasız İsa bambaşka bir âlemden bambaşka bir ses getiriyordu. O Sezar gibi peşinden ordular sürüklemedi. Kıtalar fethetmedi: fakat gönüllerin fatihi olmasını bildi. Mesihin beyaz bayrağında şu tek ibare yazılı idi: "Kaybeden kazanacaktır". Cihangir Romanın gazabına uğrayanlar, dünyayı kaybedenler bu cümlenin etrafında toplandılar. Anibalin, Atilânın yıkamadığı Romayı, bu tek cümle yıktı. Orta zaman âlem görüşüne hâkim olan bu cümledir. Böylece asırlar ve nesiller menşei ilâhi olan doğmaların, nasların, âyetlerin içinden akıp gittiler. Bu hal rönesansa kadar devam etti. Rönesansla beraber dünya fâni olmaktan çıktı. Avrupa yeni bir anlayış ve silkinişle hayata hiç ölmiyecekmiş gibi, dört elle sarıldı. Mukadderat ve kanaat asırları yerini, müsbet determinist bir görüşe bıraktı.

Kilise çanları yavaş yavaş sustular: İncil hakikatları bu cüretkâr, münkir anlayıştan korktular. Kimseye görünmemek için mabetlerin loş, karanlık köşelerine, mukaddes hücrelere sığındılar. Kendi sessizlikleri içine gömülüp gittiler. Yeni yeni keşifler oldu; dünya ahiret kadar büyüdü; ebedileşti. İlk çağın Olimpos dağındaki ilâhları, ortaçağın hızırları yavaş yavaş yere indiler. Görünmezler görünür, bilinmezler bilinir oldu. İnsan mukadderatına yine bizzat insanlar hâkim olmıya başladı. İhtiras ve tecessüs arttı. Dünyanın bütün hazineleri Avrupaya taşındı, Amerikanın yerli medeniyetleri yıkıldı. Afrika yağma edildi. Avrupalılar Avustralyada, sırf zevkleri için, insan avına çıktılar!. İnsan haysiyet ve hürriyetini ilân eden Avrupa, yaptıklarını meşrulaştırmak, çaldıklarını helâllaştırmak için yeni yeni nazariyeler ileri sürdü (Cont Cobinonun) ortaya attığı "beyaz ırkın üstünlüğü" nazariyesi bunlardan biridir, ameli olarak efendi milletler, köle milletler diye ikiye ayrılan milletler, bu suretle nazari olarak, hukukan da ikiye ayrılmıştı. İnsan ticaretini, köleliği kaldırdığını öğüne öğüne söyliyen Avrupa; memleketler ve kıtalar dolusu insanları köle ve esir etti.

Birinci Cihan Harbi Materyalist ve emperyalist Avrupanın geçirdiği ilk büyük buhrandır. Bu harp insan ihtirasını denizlerin altından göklere kadar teşmil etti. İnsanlar rahat nefes alamaz oldular. Her yerde hazır ve nâzır, rahim, şefik, adil bir Tanrının varlığını unuttular. İhtirasın, menfaatin, hodbinliğin Tanrılarını yarattılar.

Bir takım cezbeli diktatörler mensup oldukları milletleri arkalarından sürüklediler. Kalpler mühürlendi, kafalar işlemez oldu. Hitler kendi ihtirasları için, emrine hazır, faber kalemi gibi aynı boy ve aynı kalitede insanlar yetiştirdi.

Bu genç ateşli ruhlar "nereye?" "niçin?", "nasıl?" demeden kayıtsız şartsız ordu ordu cephelere sürüldü. Bunlar altı yılda, dünyayı altı asrın unutamıyacağı, tamir edemiyeceği bir hale soktular. Yapmaktan ziyade yıkıcı, ezici oldular.

Bugün harabeler üzerinde uçuşan zafer bayrakları kimbilir kaç milyon insanın canına mal olmuştur. Bu bayraklar hodbin, menfaatçi, materyalist bir dünya nizamının iflâsını ilân ediyor.

Orta zaman ahirete inandı; dünyada yaşadığını unuttu. Melek olmıya çalıştı; halbuki insandı. İsa yerde mekân tutmadı; hemen uçtu; göklerin saltanatını kurdu. Orta zaman kendi alın yazısını kendi eliyle yazdı. Dünya yüzünde tutunamadı. Buradaki orta zaman Hıristiyan ortaçağıdır. Bizim orta çağımıza raslıyan asırlar, bilâkis saadet asırlarıdır.

Ruhu inkârla işe başlıyan yeni zaman insanın ve insanlığın ulu duygularına fantazi, hastalık nazariyle baktı. Kapkara, bencil bir görüşün içine düştü, gözleri kör oldu. Orta zamanın müsavatçı birleştirici peygamberleri yerine yalancı peygamberler zuhur etti. Bunlar ellerinde ihtirasın bayrakları olduğu halde dünyayı parça parça ettiler. Kapılarını, kalplerini bütün insanlığa karşı kapadılar. Sınırlarında hariçten girecek her şeye bir yasak damgası bastılar.

Bir nevi fikir ve kültür otarşisinin içine kapandılar, Kulaklarını harici âlemden gelen bütün seslere tıkadılar, cezbelendiler, tepindiler, teptiler. Namütenahi yasaklar içinde insanları makina gibi otomatikman işliyen robotlar haline getirdiler.

Maksadımız siyah servilerin altında çoktan rahmeti rahmana kavuşan orta zamana kaside yazmak değildir.. Bilâkis hür fikre, hür yaşayışa mâni olan karanlık katı doğmalarını kılık kıyafet, isim değiştirerek zamanımıza kadar nasıl sürüp geldiğini, tek taraflı görüşün ister maddeci, ister ruhcu olsun, insanlığın harabisini nasıl hazırladığını göstermektedir. Gerçekten beşeriyetin bugün geçirmekte olduğu büyük buhran bütün insanların her yerde, her zaman inanılır, güvenilir, sayılır, sevilir bir kıymetler nizamına, müşterek bir inanca varamamasında aramak lâzımdır.

Orta zamanın sessiz, miskin, hareketsiz, statik, âlem görüşünü, cemiyet nizamını tarihte okuyan, yeni zaman çılgınlığını gözleriyle gören biz Türk gençleri, ifrat ve tefritten sakınacağız; yerin hakkını yere, göğün hakkını göğe vereceğiz.

Kafamızı, kalbimizi, kendimizi kaybetmeden Türk ve müslüman olduğumuzu unutmadan, bütün insanlığa karşı açacağız. Yarının hür demokrat Türkiyesini bu esaslar üzerine kuracak, bu esaslar üzerinde geliştireceğiz... ★★

YIKILDILAR!

Kendilerini yarı ilâh sanıyorlardı. Yapanlar onlardı; yaratanlar onlardı!.. Milleti onlar kurtarmıştı. Partilerinden bahsederken şerefli partimiz diyorlardı!.. 10 yılda 15 milyon genç yaratmışlardı. O kadar ileri fikirli, o kadar ileri gidiyorlardı ki, 400 yıllık mesafeyi yirmi yılda katetmişlerdi!... Herşey onlarla başlıyordu. Şanlar, şereflerle dolu Türk tarihi onlarca devri istibdattı. Kapkara orta çağdı. Tam 30 yıl Tanrılar gibi konuştular; fir'avunlar gibi saltanat sürdüler. Yediler, içtiler, kustular. Bol harcırahlar, hususi vagonlar, yatlar, kökünü kazıdıkları sultanların saraylarında şahane hayatlar, zevk, eğlence âlemleri.. vur patlasın! çal oynasın! Her gün bayram.. Hergün seyran! Altta kalanın canı çıksın. Altta kalan milletti, halktı, köylü idi.. Amma nutuklarda, afişlerde «Bu milletin efendisi köylüdür» diye yazılı idi. Halkı ve köylüyü «efendimiz sensin! efendi, efendi diye soydular. Ne usandılar, ne utandılar, ne doydular.. Bir harfi tarif gibi yıllarca isminin yanında Dahiliye Vekilliği ayrılmıyan, sayın İçişleri Bakanları, cadde ortasında namuslu aile kadınlarına musallat oluyor, Bakanlık otomobilini seyyar bir kerhane gibi kullanıyordu.

Aynı seriden C.H.P. nin yıllarca Hariciye Vekilliğini yapmış bir adam, yabancı bir memlekette şerefine verilen ziyafetlerde kendisine takdim edilen Frenk yosmalarının aşkına milli menfaatları ayaklar altına alıyor, ona bağlı hariciyeciler, yabancı memleket piyasalarına kalp para sürüyor, Türkiyenin haysiyet ve şerefiyle oynuyordu.

Maarifin başına getirdikleri solda sıfırlar, bütün milli ve manevî kaynaklarımızı kurutuyor, sahte inkılâplar, devamlı bir ruh ve tarih düşmanlığı ile nesiller arasına nifaklar sokuyor, aile millet bütünlüğünü derinden derine sarsıyordu.. İktisat, ticaret, maliye, sıhhat, ziraat sahalarında yaptıklarını hiç sormayın. Ve unutmayın!.. İkinci dünya harbine girmiyen bir ziraat memleketi olan Türkiyede 300 gr. arpa ekmeği yedik. Şekerin kilosunu 550 kuruşa aldık. Merkez Bankasında toplanan altınlar nereye gitti, nasıl eridi? Türkiyede verem her yarım saatta bir vatandaşın canına kıyıyor. Nüfusumuzun yarısından fazlası sıtmalı.. Birinci sınıf doktorlarımız, birinci sınıf şehirlerimizde... Beton binalar, asvalt caddeler boyunda.

(Sonu sahife 15 de)

www.ulkunet.com

ZİYA GÖKALP DİNSİZ MİYDİ?!..

Yazan :
ABDULHADİ TOPLU

Ziya Gökalp dinin ve tasavvufun, ilmin ve hikmetin birbiriyle kucaklaştığı Diyarbekirde dünyaya gelmiş, Hasip Efendi gibi şark felsefesini, ruhunda mezcetmiş, Arapça ve Farsçayı ana lisan gibi bilir, bütün şark ilimlerini ve mutasavvuflarını yakından tanır bir amca ile, demokrat bir ruha mâlik, garp zihniyetine vâkıf bir babanın arasında gençliğini geçirmiş, müslüman bir ailenin müslüman bir çocuğudur. Hasip Efendiden Arapça ve Farsçayı öğrenerek şarka, babasının vasiyetiyle Fransızcayı öğrenerek garba tevecüh etti. Bu iki âlemin ayrı ayrı ilmi ve felsefi alanlarını tetkik ederek, içinde bulunduğu cemiyetin neden geri kaldığını teşhis etmeye koyuldu. Bir zamanlar İslâmın, bütün dünyaya medeniyet veren bir ümmetin, neden perişan bir hale geldiğini araştırdı.

Onun izahlarında dini kötüleyici hiç bir satıra tesadüf edilemez. O sadece dini kendine alet eden ve onu bir politika vasıtası kılanlara düşmandır ve çatmaktadır. Ziya Gökalp daha 19 yaşlarında dine gösterdiği alâkadan dolayı büyüklerinin taltifine mazhar olmuştur. Bu taltiflerin zamanın idare âmirlerince de yapıldığı sabittir. Gökalp Taşkışla mahpusiyetinden sonra Diyarbekire dönünce vilâyet evrak kalemine alınıyor. Diyarbekir Valisi (Hasan Fehmi) Bey, Ziyadan Ermeniler hakkında bir rapor hazırlamasını rica ediyor. Hazırlanan rapor zamanın Maarif Nezaretince takdir edilerek vali taltif ediliyor. Vali, Ziya ile daha yakından alâkadar olmaya başlıyor ve ona (sen yalnız Ziya değilsin, Ziyayı dinsin) diyor ve bu ismi kullanmasını istiyor (1).

Gökalp İstanbula geldiği zaman, muhtelif Türkçü ve felsefi mecmualarda yazılarını neşrettiği gibi, ayrıca dinî mevzularda da yazılar yazdı. Gökalpi iyice tetkik edenler görürler ki O, Allaha, dine, vatana, millete inanmış ve inandığını samimiyetle ifade etmiş bir insandır. Onu yakından takip edenler gene görürler ki, taassupsuz bir din duygusu ile ümmet tesanüdünü istemekteydi.

Kâzım Nami Duru (Ziya Gökalp dinin büyük kuvvetine inananlardandı) diyor 2). Diyarbekirde, eğemenlik sırasında, çıkardığı Küçük mecmuada çıkan Dine doğru) yazısında, sosyal kıymetleri derecelere göre sıralar, önce ekonomi kıymetleri alır; bunun ardından doğruyu bildiren (ilim kıymeti) ni alır ve bunu ekonomi kıymetten üst tutar; sonra güzelliği anlatan bedii kıymete, daha sonra iyiyi anlatan ahlâkî kıymetten bahseder, daha ve en üst kertede, mukaddesi, kutsalı, anlatan din kıymetini alır ve der ki; (Dini kıymetin ahlâkî kıymete bu suretle tefevvuk etmesi, ahlâkın şerefine bir nakis iras etmez. Zira dinin en çok kıymet verdiği şey ahlâktır. Peygamberimiz "ben, ahlâkı itmam için gönderildim" buyuruyor. Bundan başka bir şey mukaddes ise, o şey behemehal iyidir de. Hattâ diyebiliriz ki mukaddes iyiden daha iyi bir şeydir. Ahlâk ile dini tasavvufu bir menkibe ile tavzih edelim. Bir din kahramanı, bir ahlâk kahramanına: (Ne yapıyorsunuz) diye sormuş, ahlâk kahramanı: (Bulursak şükrediyoruz. Bulamazsak sabrediyoruz) demiş. Bu söze karşı din kahramanı şu cevabı vermiş: Bu sizin yaptığınızı Horasan köpekleri de yapmaktadır. Biz bilâkis, bulamazsak şükrederiz, bulursak sabrederiz). Bu misal dinin ahlâktan daha yüksek bir ahlâk olduğunu gösteriyor. Ahlâk bir insanı ancak fazilete kadar yükseltebilir. Din ise (evliyalık) namı verdiğimiz kutsi makama kadar çıkarır) (3).

Görülüyor ki, Gökalp dine o kadar bağlanmış ve inanmış bir insandır ki, her şeyin üstünde dini görüyor.

Aynı yazısında Gökalp (Bütün hayatlarında kuvvetli bir seciye gösteren insanlar, umumiyetle çocukluklarında dini bir terbiye alanlardır) diyor: Çocuklukta din terbiyesi almıyanlar ölünceye kadar şahsiyetsiz olmaya, iradesiz ve seciyesiz yaşamaya mahkûmdur. Allaha tevekkül eden bir lâhza ümitten mahrum kalmaz. Bir dakika bedbin olmaz. Hiç bir düşmandan korkmaz. Hiç bir kedere mağlûp olmaz, daima neşeret, huzur ve saadet içindedir) demek suretiyle de kendi çocukluk hayatını da en belig bir şekilde kendi diliyle açıklanış bulunuyor.

Ziya, dinin üstün taraflarını anlatıyor ve İslâm dininde baş müftü diye bir şey tanımıyor (Müftü ilmi olan kişidir. Her müftü kendi başına iş yapar. Bir müftünün fetvasını bozacak daha büyük bir müftü olamaz. İslâmda fetvaların konuşulup görüşülmesi de yoktur. Onun için bizde Konsül denilen müftü dernekleri kurulamaz. Her müftü, âyetten, hadisten, fakihlerin sözlerinden kendi içtihadına göre hükümler çıkarır; bildirir. O hükümleri ister tut, ister tutma. Çünkü: fetvasını istediğin bir işte kendinde içtihat edebilirsin; hüküm çıkarabilirsin **istefti nefseke hattâ müfteftun**) hadistir. Müftünün tefsirine uysan, uymasan mesuliyet sana aittir (1).

Ziya, bir din âlimi olmamakla beraber, bir sosyolog gözü ile dini tetkik etmiş, dine en büyük kıymeti vermiş ve inanmıştır.

Gökalp dinde Türkçülük fikirlerini şöyle hülâsa ediyor: (Dini Türkçülük din kitaplarının ve hutbelerle vaizların Türkçe olması demektir. Bir millet dini kitaplarını okuyup anlayamazsa, vaizların ne söylediğini anlıyamadığı suretle de, ibadetlerden hiç bir zevk alamaz. İmamı Azam Hazretleri hattâ namazdaki sürelerin bile milli lisanla okunmasının caiz olduğunu beyan buyurmuşlardır. Çünkü ibadetten alınacak veced ancak okunan duaların tamamiyle anlaşılmasına bağlıdır) diyor. Ve bizdeki tatbikatını anlatarak diyor ki, (Ayinler esnasında en ziyade veced duyanlar, namazlardan sonra ana dille yapılan derûni ve samimi münacaatlardır. Müslümanların camiden çıkarken, büyük bir veced ve itminan ile çıkmaları, her ferdin kendi vicdanı içinde yaptığı bu mahrem münacaatlerin neticesidir) ve Gökalp, (teravih namazlarının, şiir ile musikiyi câmi olan Türkçe ilâhilerle canlandığını, hadis olmamakla beraber mevlûdi şerifin Türkçe kıraati sonradan onun canlı bir âyin olmasını sağladığını) anlatıyor.

(Dinî hayatımıza daha büyük bir veced ve inşirah vermek için gerek - **tilâvetler, müstesna olmak üzere** - Kur'anı kerim, ve gerek ibadetlerle ayinlerden sonra okunan bütün dualarla münacaatların ve hutbelerin Türkçe okunması lâzım gelir).

Bu satırların dini onun mensubeynine lâyıkiyle anlatmak, dinin yüksekliğini, uluhiyetini bizzat anlamak, tanımak imkânını müminlere bahşetmek düşüncesiyle kaleme alındığını her iz'an sahibi takdir eder.

Ziya Gökalp dini nakli bağlardan kurtarıp, onu dinamik bir esasa getirmek, gerilemeden ve hurafelerden kurtarmak için de (İslâm Mecmuasını) çıkarmıştı. Bu mecmuada bir yazısında da diyor ki:

Müslümanlarda ruhani reisler yoktur. Yalnız müderrisler vardır. İslâmiyet akıl ve hürriyet esasına istinat etmiştir. Müderrisler akli delillerle ikna etmeden hiç bir kimseye hakikati kabul ettirmeye çalışmazlar. İslâmiyet mukallitliği, dini esareti kabul etmez. İslâm ümmeti Budanın ümmeti gibi, bir tekkeler konfederasyonu değil, bir medreseler müttehidesidir. Bütün islâm âlemi büyük bir darülfünundur) diyor. İslâm dininin üstün durumunu izah ediyor (6).

Ziya Gökalp, dine vukufla bağlıydı. Allaha inandığı ve sevdiği için tapardı. Bir şiirinde:

Benim dinim ne ümittir ne korku
Allahıma sevdiğimden taparım
Ne cennet, ne cehennemden bir korku
Almaksızın vazifemi yaparım. (8)

Bir şiirinde de, dinle ilim başlığı altında şöyle diyor:

İnsanların ilk mürşidi kimlerdir
Hiç şüphesiz peygamberler, veliler
Bu devirde din hikmete rehberdir.
Ahlâk, sanat hep o nurdan alır fer. (10)

Gökalp bu ulvi dinin sonradan fakihlerin ve ham zühd elinde nasıl inhiraf ettirildiğini izah ediyor:

Fakat sonra din yerini hamı zühde
Verir artık coşkun vecdi azalır
Velilerin yeller eser yerinde
Mürşit adı fakihlere kalır. (11)

Gökalp ham zühd ve fakihlerden müştekidir, niçin müştekidir? Ayni şiirinin bir kıt'asında izah ediyor:

Fakihlerin kılavuzu nakliyat,
Dini zorla sürüklerler bu yola
Hikmet der ki bana rehber akliyat
O halde siz saga gidin ben sola.

Gene Gökalp ayni şiirde, din ve hikmetin rolünü izah ederek diyor ki:

Din mürebbi olur, hikmet muallim
Her biri çekerek ruhu bir yana
Savaşırken bunlar, çıkar meydana
Tecrübeden doğma müsbet bir ilim.

Büyük mütefekkir ilmin tecrübeye istinat ettiğini açıklıyor (Din, kalpteki vecdin müsbet ilmidir) diyor.

Daha birçok yazı ve makelelerinde, şiirlerinde, imanını aksettiren Ziyadan bu kadar örnekler vermekle, onu muhterem karilerime kendi veçhesiyle göstermiş oldum. Ziya sadece dinde olmıyan, fakat dinde varmış gibi gösterilmek istenen fikirlere, bu fikirleri ortaya atıp kendini yükseltmek veya kendine bu yolda menfaat sağlamak istiyenlere çatmıştır.

Gökalp Köylü şiirleri adlı bir şiirinde namazın kutsiyetini izah ederek der ki,

Namaz nedir? Edep ile huzuruna çıkarak
Bizi yoktan yaratana gönlümüzü açmaktır
Bu dünyanın çirkin iğrenç işlerinden bıkarak
Bir lâhzacık arşa uçmak cehennemden kaçmaktır.
Her yerinde birer vicdan uyandıran namazdır
Buna cennet kılavuzu denilse de pek azdır
Bir kaygunuz bulunursa odur eden teselli
İki rekât namaz kılıp kurtuluruz mihnetten
Gönlümüze bir saadet yeli eser cennetten.

Ziya Gökalp İslâm dininin bütün insanları saadete götüreceğini, insanları kardeş saydığını, bayram günlerinde bu kardeşlik duygularını nasıl izhar etiklerini Bayram adlı bir şiirinde de anlatarak son kıtasını şu beyitle bitiriyor:

Sen "insanlık, kardeşliktir" diyen büyük bir dinsin
İslâmiyet her yıl sana kavuşarak öğünsün.

Gökalp'a, ondan örnek vereminyerek, onu tanımıyarak, sırf onun idealine balta vurmak, sadece Türk milletine, Türk milliyetçiliğine zarar vermek için ona dinsiz diyenlere bu örnekler

(Sonu sahife 15 de)

www.ulkunet.com

MESNEVİDEN SEÇME PARÇALAR

Okuyucularımıza bundan böyle Serdengeçti'nin her sayısında Büyük Mevlâna'nın, Mesnevisinden seçme hikâyeler vereceğimizi müjdeleriz. Bu sayımızda 4 hikâye takdim ediyoruz.

Hikâye I Mesnevi
Bir beyle namaza düşkün olan bir kölenin hikâyesi

Bir bey hamama gitmek lüzumunu duydu. Seher vakti, kölesine "Sungur uyan, başını kaldır, hamam tasını, peştamalı, kili al da hamama gidelim.. Haydi... diye" seslendi.

Sungur, hamam tasıyla iyi bir peştamal ve havlu aldı. Beraberce yola düştüler. Yolda bir mescid vardı. Ezan okunmaktaydı. Sungur ezan sesini duydu. Namaza pek düşkündü. Dedi ki: "ey kuluna iltifatlarda, ihsanlarda bulunan beyim! sen şu dükkânda azıcık otur da ben namazımı kılıvereyim".

Bey dükkânda oturdu. İmamla cemaat namazı kılıp çıktılar. Sungur kuşluğa kadar içerde kaldı. Bey bir müddet bekledi. "Sungur, neye dışarıya çıkmıyorsun?" diye seslendi. Sungur içeriden "efendim koyuvermiyorlar. Biraz daha sabret, şimdi geliyorum. Beni beklemekte olduğunu biliyorum, unutmadım" dedi.

Bey, tam yedi kere seslendi; bekledi bekledi. Nihayet sabrı tükendi. Sungur, beyin her seslenişinde "efendim, dışarı çıkacağım amma daha koyuvermiyorlar" diyordu.

Bey, "yahu! mescitte kimse kalmadı, koyuvermiyen kim, seni orada kim tutuyor" diye bağırdı!

Sungur dedi ki: "Seni dışardan içeriye sokmıyan yok mu? İşte beni de içerden dışarıya çıkarmıyan o."

Sana içeri girmiye izin vermiyen, benim de dışarı çıkmama mâni olmakta..

Balıkları karaya çıkarmıyan deniz, karadakileri de denize sokmamakta.

Hikâye II
Bir adamın Musadan hayvanların, kuşların dillerini öğrenmeyi istemesi

Musaya bir delikanlı dedi ki: "Hayvanların dillerini öğrenmek istiyorum. Bu suretle kuşun kurdun sözlerini duyayım da dinime ait işler de ibaret sahibi olayım.

Çünkü adem oğullarının bütün sözleri, suya, ekmeğe, şerefe ait..

Belki hayvanların bu dünyadan göçme zamanındaki tedbirleri, bu tedbirler yüzünden başka bir dertleri var. Musa, "Bu heveslen vazgeç! ibret almayı, uyanmayı Tanrıdan dinle! Kitaptan, sözden, harften, dudaktan değil! Hem bu işin sonunda tehlike var!.." dedi.

Musa menettikçe adam kızıştı, üstüne düştü. Zaten insan, bir şeyden menedildi mi, o şeye haris olur, büsbütün üstüne düşer. Dedi ki: "Ya Musa, nurun parlayınca her şey kadirini, kıymetini, senin sayende buldu. Beni bu muradımdan mahrum etmek lûtfuna düzmez ey cömert!. Şu zamanda tanrının vekili sensin. Muradımı vermezsen beni meyus edersin". Musa: "Yarabbi taşlanmış şeytan bu adamla alay mı ediyor? Öğretsem ziyankârlardan olacak, öğretmesen gönlüne bir kötülük gelecek" dedi.

Tanrı dedi ki "Ya Musa, öğret... Çünkü biz hiç bir duayı reddetmeyiz."

Adam "Bari hiç olmazsa kapı dibinde yatıp duran, ev bekçiliği eden köpekle kümes hayvanlarının dillerini öğret" dedi. Musa: "Peki bu ikisinin dillerinden anlıyacaksın. Haydi git bakalım" dedi.

Adam, sabah vakti, bakalım sahiden dillerini öğrendim mi, anlıyabilecek miyim diye, kapının önünde beklemekteydi.

Hizmetçi kadını sofra örtüsünü silkerken bir parça ekmek düştü. Ekmek parçasını horoz kapıverdi. Köpek horoza "sen" dedi, haksızlık ettin! Sen buğday tanesi de yiyebilirsin. Halbuki ben yiyemem.

Bu söz üzerine horoz: "Merak etme, Tanrı sana buna karşılık başka şeyler verir. Bu ev sahibinin atı sakatlanacak, yarın sabah adam akıllı doyacaksın, kederlenme.. Atın ölümü köpeklere bayram olacak. Adam bu sözü duyunca derhal atı sattı. Horozun dediği çıkmadı. Köpeğe karşı mahcup oldu.

Ertesi günü yine horoz ekmeği kapınca köpek açtı ağzını, yumdu gözünü.. "A düzenbaz, yalancı, horoz, hani at sakatlanacaktı?" "Sen yalancı, kör, zalimin birisin".

Her şeyden haberi olan horoz "atı sakatlandı, sakatlandı amma başka yerde... Atını satıp ziyandan kurtuldu. Uğrıyacağı ziyanı başkalarına yüklettı. Fakat yarın katırı sakatlanacak, o nimet ancak köpeklere nasip olacak" dedi.

O haris adam, hemencecik katırı da sattı. Dertten de kurtuldu, ziyandan da...

Üçüncü günü köpek horoza dedi ki: "Ey beyliği davulla, dümelekle ilân edilen yalancılar beyi, hani nerde vaadin?"

Horoz, "Acele katırı da sattı. Fakat yarın kölesi ölecek. Ölünce de akrabası yoksullara, köpeklere ekmek dağıtacaklar" dedi.

Adam bunu da duyunca köleyi de satıp ziyanından kurtuldu, yüzü parladı, neşelendi. Şükürler etmekte, âlemde üç ziyandan da kurtuldum. Kümes hayvanlarıyla, köpeklerin dillerini öğrendim de kötü takdirlerden kendimi kurtardım demekteydi.

Ekmekten mahrum kalan köpek, horoza "ey boyuna tek - çift atıp duran herzevekil ve yalancı" diyordu. Horoz: "Haşa ne ben yalan söylerim, ne de diğer horozlar. Biz müezzinler gibi doğru söyler, güneşi gözetler, vakit geldi mi diye bekler dururuz. Bizi leğen altına kapatsalar bile yine içten içe güneşi gözler onun nerde olduğunu anlarız. Tanrı bizi namaz vaktini bildirmek için âdemoğluna hediye etmiştir. İçimizden biri yanılıpta vakitsiz öterse o başını yer.

Vakitsiz "haydi namaza" dememiz kanımızı mübah kılar.

O adam kölesini de sattı. Köle satılır satılmaz öldü. Alan da iki kat ziyana girdi. Bir ziyana uğramak, birçok ziyanları defedecektir. Malını kaçırdı amma iyi bil ki canına girdi. Cismimiz, malımız canımıza fedadır. Canımıza gelecek kazayı defedecekti.

Gazaba uğradın mı padişahlara malını verir, başını kurtarırsın. Fakat işbilmez cahilin birimisin kazaya düşünce padişahtan malını kaçırmaya kalkışırsın. Fakat şimdi de yarın ev sahibi o hasis adam ölecek, Mirasa konan feryadı figan ederek bir öküz kesecek. Yarın adam ölünce sana epeyce yemek düşecek... Atını, katırını, kölenin ölümü bu mağrur ham adama gelecek kazayı defedecektir

Adam bunları duyunca koşa koşa doğruca Hz. Musanın yanına gitti.

Korkudan kapısının toprağına yüz sürmekte, benim feryadıma yetiş demekteydi. Musa, "yürü, yüzünü yerlere sürt de kurtul. Mademki usta oldun, düştüğün kuyudan sıçra çık!, Haydi, müslümanlara ziyan ver, keseni, dağarcığını iki kat doldur. Akıllı kişiye; sonunda görülecek şey, önceden görünür, gönlüne doğar, bilgisiz kişiye sonunda!" dedi.

Adam tekrar feryat edip dedi ki: "Ey iyi ahlâklı, lûtfet başıma kakma. Yüzüme vurma.. Ben iyiliğe lâyık bir adam değilim. Ancak öyle hareket edebilirdim. Ettim de. Sen bana lûtfet!" Musa, "Oğul, yaydan bir oktur fırladı, geri gelmez ki... Fakat bir iyilikte bulunmak isterim, ölüm zamanı ölesin. İmanı yoldaş ettin mi dirisin. İmanla gitti mi ebedisin" dedi. Tanrı Musanın duasını kabul etti.

Her şeyin bir hikmeti var. Her şeye karışılmaz. "Hikmetinden sual olunmaz" hikmeti buradan gelir.

Hikâye III
Yalvaranın Allah demesi, Hakkın Lebbeyk demesinin ta kendisidir.

Birisi her gece Allah der durur, bu zikirden ağzı tatlılaşır, zevk alırdı.

Şeytan, "Ey çok söz söyliyen, bunca Allah Allah dedin. Hani karşılık veren, Lebbeyk diyen nerde?"

Allahın katından bir cevap bile gelmiyor. Böyle utanmadan, usanmadan, daha ne vakte dek deyip duracaksın?" dedi.

Adamın gönlü kırıldı, başını yere koydu, yattı. Rüyada yeşiller giyinmiş, Hızır göründü. Hızır: "Kendine gel, Allah kelâmını ağzına almaktan nasıl oldu da usandın, zikri bıraktın?" dedi.

Adam cevap olarak "Lebbeyke sesi gelmiyor. Kapıdan kovulacağımdan korkuyorum" deyince Hızır, "Senin o Allah demen, bizim Lebbeyke dememizdir. Senin o niyazın derde düşmeni, yanıp yakılman, bizim haberci çavuşumuzdur.

Senin korkun bizim lûtfumuzun kemendidir. Aşkın da.. Senin her "yarabbi" deyişinde bizim "efendim buyur" deyişimiz gibidir. Bilgisiz adamın canı bu duadan uzaktır. Çünkü "Yarabbi!.." demesine izin yok!.. Zarar ve ziyana uğrayınca "Allaha yalvarmasın" diye ağzında kilit var. Ağzı da bağlı, gönlü de...

Allah Firavuna yüzlerce mal, mülk verdi de dert, elem, keder vermedi. O da ululuk, büyüklük davasına girişti. O kötü yaradılışlı adam, Allaha yalvarmasın diye ömründe başağrısı bile görmedi. Dert, Tanrıyı gizlice çağırmasına sebep olduğundan bütün dünya malından yeğdir.

Dertsiz dua soğuktur, bir şeye yaramaz. Dertli dua ve niyaz, gönülden, aşktan gelir. O gizlice niyazın, o önü sonu anman yok mu? İşte sâf, halis ve hüzünlü dua odur.

"Ey Tanrım, ey feryadıma erişen, ey yardımcım" demendir, Tanrı yolunda köpeğin sesi bile Tanrı cezbesiyledir.

Hikâye IV

Delâlet edilen şey meydana geldikten sonra delil aramak çirkin bir şeydir. Bilinen bir şeye ulaştıktan sonra bilgi ile uğraşmak kötü bir şeydir.

Sevgili, âşıklarından birini huzuruna çağırdı. Âşık aşk mektubunu çıkarıp sevgilisinin huzurunda okumaya başladı.

Mektupta ağaçlar, ihtiyaç ve aciz, yoksulluk, bir çok lâflar vardı. Maşuk dedi ki: "Eğer bu okuma, benim içinse vusiat zamanı ömür zayi demektir bu... Ben yanındayım, sen mektup okuyorsun... Bu âşıklık alâmeti değil ki!".

Âşık dedi ki: "Doğru, sen buradasın amma ben, istediğim zevki, istediğim gibi bulamıyorum ki... Geçen yıl senden aldığım zevki, şimdi vuslatına erişmiş olduğum halde bulamıyorum. Ben bu kaynaktan on damla su içtim, o su ile gözümü de yeniledim, gönlümü de...

Şimdi kaynağı görüyorum amma, su yok!... Yoksa su yolunu birisi mi kesti, değil. Maşuk dedi ki: "Şu halde ben, senin sevgilin değilim. Sen bana değil, bir hale âşıksın. Fakat o hal elde kalmaz ki.. Senin tamamiyle istediğin ber değilim.

www.ulkunet.com

BOŞNAKLAR MESELESİ

Serdengeçti'nin «10.» sayısında A. Emin Yalman - N. Hikmet Ran başlığı altında neşrettiğimiz bir makalede Nazım Hikmet'ten bahsederken «bu ilim soy itibariyle boşnaktır. Boşnaklarsa Slav kındardır; onları bize bağlıyan bağ müslümanlıktır. Nazım Hikmet ise azılı bir kur'an ve İslâm düşmanıdır.» demiştik. Ayrıca kızıl şairin nasıl komünist olduğu, Moskova'da Bolşevik ihtilâl mektebinde nasıl yetiştirildiği v.s. v.s. den bahsetmiştik. Teessür ve teessüfle öğrendik ki bu yazımız yanlış anlaşılmış. Kendilerine Boşnak denilen ve bizim asla müslüman Türk camiasından ayırmadığımız vatandaşlar arasında infial uyandırmış...

Bunu, bize gelen mektuplardan öğrendik. Neşriyat hayatına atılalıdan beri başımızda türlü fırtınalar esti. Hepsine evvel Allahın yardımıyla tek başına göğüs gerdik.. Onlar vurdukça biz kuvvetlendik, onlar öldürmeye çalıştıkça biz dirildik.. Bu mücadelede en büyük dayancımız da mecmuamızın halkımızdan gördüğü emsalsiz ve rakipsiz rağbetti. Bize cesaret, kuvvet veren yığın yığın mektuplardı.. Şimdiye kadar hiç bir yerden böyle bizim maksadımızı anlamadan yazılmış mektup almamıştık. Mecmuamızı takip edenler bizi anlamış olacaklardır. Biz, her türlü ayırıcı gayırıcı fikrin ve telâkkilerin düşmanıyız.. Bizim Mecmua ve naçiz şahsımız kadar hiç bir kimse Balkan Türklüğü ile ilgilenmemiş, acı, acıklı ve devamlı neşriyat yapmamıştır.

Bulgaristan, Yunanistan, Roma'ya, ve hele Yugoslavya Türklerine, müslümanlarına (Biz bu iki kelimeyi Türk - İslâm kelimelerini hele Balkanlarda birbirinden ayırmıyoruz) karşı yapılan işkenceleri, mezalimi yaza yaza bitiremedik. Bu facialara seyirci kalan Türkiyenin ve hele hükümetin durumunu nefrete yakın bir şiddetle tenkit etmiştik... Hattâ bu hususta Türkiye dışı Türklerinin acıklı durumunu anlatan «TÜRKLÜĞÜN PERİŞAN HALİ» isimli bir kitap ta neşrettik. Acaba bize mektup yazan, bu vatandaşlardan hangisi bizim kadar Balkan Türklüğü üzerinde durmuş, göz yaşı dökmüştür?!.. Böyle Türkiye dışındaki Türkleri, Müslümanları, imparatorluğumuzun bu aziz hatırasını bağrına basan bizler nasıl olur da Türkiyede yerleşmiş, ayrıca memleketimiz olmuş, dini bir, imanı bir, bütün düşünceleri bizimle bir olan kardeşlerimizi «Sen boşnaksın!» «Sen bizden değilsin!» diye nasıl çıkarır atarız!.. Serdengeçti neşriyatını devamlı şekilde takip edenlerin anlıyacağı bu hakikatı böylece belirttikten sonra şu «Boşnak» kelimesi üzerinde biraz durmak istiyoruz. Bizde kötü bir âdet var: Karadenizli misin, bırak şu Lâzı... Şarklı mısın, bırak şu Kürdü.. Cenuplu musun bırak şu Arabı!.. Ya garbi Anadolu: Onlara da Yunan, Rum tohumu karışmış, ayrıca Marmara havzası da çerkezdir. Ya Rumeli, İstanbul ötesi?. onun hiç lâfını etme!. Ya Boşnaktır, ya Pomaktır, ya Arnavuddur, ya Selânik dönmesi... Kala kala bize ne kaldı. Bir Orta Anadolu değilmi?... Aşağı yukarı Sevr muahedesiyle çizilen hudutlar...

Bunlar, bilerek bilmiyerek bir nevi Sevr'cilerdir. Şüphesiz her bölgenin, toprağından, ikliminden, tarihinden gelme kendilerine has hususiyetleri vardır. Fakat bunlar, bizi bir millet olmaktan alıkoyacak hususlar, ayrılıklar değildir. Bir ailenin çocukları dahi birbirlerine benzemezler.. Kaldı ki geniş topraklar, türlü iklim şartları içinde yaşıyan insanlar birbirine benzesinler. Mahallî renkleri millî bir renk haline getirmeye çalışanlar, hemşerilik gayreti güdenler Türk milleti için zararlı bir yolda yürüyorlar demektir. «Boşnak» lık hikâyesi de bu yanlış görüşün bir neticesidir. Umumiyetle biz Balkanlardan ve hele Yugoslavya'dan gelen her müslümana Boşnak diyoruz. Halbuki bu adamların çoğu vaktiyle Anadolu'dan gitme insanlardır. Osmanlılar Rumeliyi ve Balkanları fethederken bu topraklardan rüzgâr gibi gelip geçmemişlerdir. Anadolu halkından bir kısmını buralarda yerleştirmiş, iskân etmişlerdir. İmparatorluk parçalanıp, bu topraklar yadellere düştükten sonra anayurda dönen muhacirlerden bir çokları, işte bu eskiden Anadoludan gitmiş olan cedlerin çocuklarıdır. Bir de Yugoslavya'dan bilhassa Saray - Bosna havalisinden gelen Müslümanlara Anadoluda Boşnak deniliyor. Fakat oradaki isimleri Türktür. Zaten uzun zaman Türk demek, İslâm demek, İslâm demek Türk demek olarak anlaşılmış, söylenmiş yayılmıştır. Tarihlerin kaydettiğine göre, Saray bosna, Hersek Müslümanları ırk itibariyle Slavdır. Ora halkının Hıristiyanlarına Sırp, müslümanlarına Boşnak deniliyor. Burda pirelenecek bir şey yoktur. Zira ırk başka, millet başka, ümmet yine başkadır. Boşnaklar, Slav ırkından, Türk milletinden, islâm ümmetindendirler. Orta Avrupada Osmanlı ordularına en şiddetli mukavemet gösteren ırk itibariyle Türk olan macarlardır. Bu gün her fırsatta bize düşmanlıklarını gösteren Bulgarlar da ırk itibariyle aslen Türktürler. Finler, ha keza Türk ırkındadır. İngilizler, Almanlar aynı ırktan «Nordik ırk» oldukları halde birbirine hasım iki millettirler. Binaenaleyh biz Nazım Hikmet vesilesiyle bu adamın temsil ettiği zihniyete düşman olduğumuz için, Bolşeviklerin dinî, manevî tarihî kıymetleri topyekûn inkâr ettiklerini de nazarı itibara alarak böyle bir şeyi söyledik.

Nazım Hikmet Bolşevik olmayıp ta Boşnak olsaydı başımızın üzerinde yeri vardı.

Netekim bizim Boşnak birçok dostlarımız var. Onları kendimizden zerre kadar ayrı görmeyiz. Böyle bir şeyi düşünmeyi bile bir nevi cinayet telâkki ederiz. Mecmuamızı ötedenberi zevkle takip ettiğini söyliyen Bergama'daki eczacı dostumuz bunu idrak etmesi lâzımdı. Irk - Millet - Ümmet kelimeleri üzerinde ciddiyet ve dikkatle durursa bu münevver dostumuz bize hak verecektir. Bu sayın dostumuzun yazdığı gibi Boşnak; Peçenek - Boşunak kelimelerinden gelmemiştir. Bu türlü benzetmeler, Güneş, Dil, Tarih teoricilerinin, hiç bir asla, esasa dayanmıyan safsatalarından ibarettir.

Bütün dünya milletlerinin aslının Türk olduğunu iddia eden Türk Tarih kurumunun neşriyatına şöyle bir göz atan ingiliz âlimlerinden biri «Biz aslımızın maymundan geldiğini sanıyorduk... Meğerse aslımız Türkmüş!.. Her neyse zarar yok! demiştir. Bir diğeri de, Dil Kurumunun uydurma dilcilerinin neşrettiği bültenlere bakarak «Meğer bizim şu spor kelimesinin aslı Türkçe imiş! Türkçe zıbarmaktan, zıbartmaktan geliyormuş!.. Dünyada bu bültenleri okumak kadar insana zevk veren şey yok!.» diyor.

Bu teoriler ve kurumlar kendimizi yabancılara güldürmekten, ilim perdesi arkasında yapılan maskaralıklardan, şunun bunun kesesini doldurmaktan başka bir işe yaramadı; yaramıyor..

Peçenek, Boşnak kelimeleri de bu tertipten bir benzetiş!.. Galiba yanılmıyorsak, aslen Yugoslavyalı, C. H. P. nin eski Moskova elçisi bir zatın hüneri bu...

Türkiyede Türklüğünü Peçeneklere kadar götüren bu zat, maalesef Moskovada, bir ziyafet esnasında Ruslara karşı dönerek «Yoldaşlar benim de kanımda sizin gibi İslav kanı yanıyor, tutuşuyor; büyük Rus Milletinin şerefine içiyorum» demiş. Ruslar da buna mukabil, «Yoldaşım sen çok geride kalmışsın, biz ne Slavız ne Rus, biz Bolşevîğiz.» demişler. Böylece bu islavcının zekâsını, ışığını söndürmüşler, mumalleyhi karanlık içinde bırakmışlardır. Okuyucularımızdan eski harflerle mektup yazan birisi de imzasını «Türkiye'de bulunan bir milyon Boşnaklar adına» atmış! Yukarıda da belirttiğimiz gibi biz Türkiyede ayrıca bir boşnak yekûnu tutmuyoruz. Onlar da bizdendirler, kardeşimiz, dindaşımız, vatandaşımızdırlar.. Bir diğeri «yalnız hain boşnaklardan mı çıkar, Türklerden çıkmaz mı?» diye bir sual soruyor, vatanlarına ihanet etmiş bir düzine Türkten bahsediyor. Canım efendim, biz bütün boşnaklar haindir, bütün Türkler namusludur, vatanperverdir diye kelâm ettik mi? Esasen Boşnak Milleti adında bir millet yok!... Saniyen her milletten namuslu da çıkar, namussuz da... Velhasıl yazımız, maksadımız yanlış anlaşılmış!. Allaha ve onun Resulüne inanan bütün insanlar bizim kardeşimizdir. Biz her türlü ayrılığın, gayrılığın amansız düşmanıyız.. Vatan denilen varlığın, Millet denilen birliğin içinde hep beraber gönül gönüle kaynaşmak, elele verip çalışmak istiyoruz. Bütün bunlara rağmen bir hata yapmışsak okuyucularımızdan af ve özür dileriz.

★★

BİR NESLİ NASIL MAHVETTİLER !

Bu kitabın ilk formasının başından geçenleri biliyorsunuz. Sabık hükümetin Bakanlar Kurulu kararı ve İçişleri Bakanlığının emirleriyle toplattırılmıştı. Bu haber yevmî gazetelerle beraber Resmî Gazetede de yayınlandı. Bilâhare mahkemeye verildik. Neden Biliyor musunuz? Milliyetçilik aleyhinde neşriyatta bulunmak, millî hisleri rencide etmek, millî tarihi ve millî mücadeleyi yanlış istikamette göstermekten!.. Bu vaziyet karşısında şaşkına dönmemek, hayretlere düşmemek kabil mi? Biz milliyetçilik aleyhinde neşriyatta mulunmuşuz, milli hisleri rencide etmişiz! Bir hata, bir yanlışlık, bir dâva karşısında değil, bir muhal karşısında idik. Dâvamızı üzerine alan ve bizi çok iyi tanıyan idealist avukat arkadaşımız Arif Emenin de dediği gibi "Bu dâvayı açanlar, açtıranlar, onlar millî hisleri rencide ediyorlar. Millî mücadele ruhunu olduğu gibi aksettiren, millî vicdan tarafından tasvip ve takdirle karşılanan böyle bir eseri "muzır" kelimesi ile tavsif etmek millî hisleri rencide etmekten başka nedir? Asıl dâvacı biziz. Bize ve eserimize iftira ettiler". Mahkemede 10 yıllık mücadele hayatımızdan bahsederek, "milli piyangodan" başka bütün millilerin dostu ve müdafii olduğumuzu mahkemeye verdiğimiz vesikalarla isbat ettik. Muhalefeti sindirmek için halk üzerinde mühim tesir icra eden bu eserin seçim arifesinde toplatıldığı, hâdisenin adli bir meseleden ziyade politikayı ilgilendiren bir mesele olduğu üzerinde ısrar ettik. Bunun üzerine savcıdan ne diyeceği soruldu: Sayın savcı "dâvayı kendinin açmadığını, şimdilik bu hususta bir şey söyliyemiyeceğini beyan etti", mahkeme başka bir güne bırakıldı. O başka gün geldi: Muhakkak beraat edecektik. Zira bundan daha saçma bir dâva olamazdı. Zira Milliyetçilik aleyhinde neşriyatta bulunmaktan sanıktık. Fakat ne yazık ki Savcı işi yine savsakladı.. Mahkemeyi bütün ısrarımıza rağmen talik ettirdi. Sonra af çıktı; dosya kaldırıldı. Halbuki biz af istemiyorduk. Beraat istiyorduk. Bu bizim en tabii bir hakkımızdı. Haksız yere toplatılan kitabımızın hesabını soracaktık. Danıştaya zarar, ziyan dâvası açacaktık. Bu neşriyata yine devam edecektik. Okuyucularımızdan bir çoğu bu eserin devam edip etmiyeceği hakkında sual soruyor, malûmat istiyorlar. Bu dâva böylece affa uğradı. Af, toplatılan kitapların iadesini mümkün kılacak mı, bu mahadaki neşriyata imkân verecek mi, vermiyecek mi, hukuki mevzuat buna müsait mi, değil mi?... Maalesef bu hususta sarih bir bilgi elde etmiş değiliz. Muhtelif makamlara yaptığımız müracaatların cevapları henüz gelmedi. 12 sayıya kadar vaziyet tavazzuh eder ümidindeyiz. Muhakkak olan şudur: Bir nesli mahvedenlerin üç yüzleri, mahvolan nesillerle beraber teşhis edilecektir. Bu kansız cinayetlerin faillerini halkın eline teslim etmekte asla tereddüt etmiyeceğiz. Eser devam edecektir.

www.ulkunet.com

MUHACİRLERİN PERİŞAN HALİ

Tatilden istifade ederek Edirne'ye, çoktanberi görmek istediğimiz bu serhat şehrine gitmiştik..

Edirne, minareler, camiler, kubbeler diyarı Edirne... Harap ve perişan!. Yeryüzünün en güzel mâbedi olan Selimiye'de cemaat olarak iki kişi vardı... Ne acıklı hal!.. Edirne'de minareler kadar cemaat yok.. Yüreklerimiz şarha şarha yaralı bu ecdat topraklarında, eski fetih günlerinin heyecanı içinde dolaştık. Selimiye şerefelerinden şerefli bir maziyi, yerlere, denizlere sığmıyan Osmanlı-Türk hamlesinin göklere nasıl hükmettiğini seyrettik. İntibalarımızı «Harap Şehir: Edirne» başlığı altında toplamıştık. Maalesef yer darlığından, bu içli, bu dertli yazıyı neşredemedik. Okuyucularımıza, ancak mezkûr yazının muhacirlere tahsis edilen kısmını sunabildik. Edirne hakkındaki yazımız 12. sayımızda çıkacaktır.

Edirne'nin perişanlığına Bulgaristan'dan sürülen muhacir kafileleri ayrı bir perişanlık veriyor.. Cami avlularında, hayatları, sıhhatleri bitmiş insanlar!.. İnsan değil bunlar, adetâ artıkları... Bir kafes, bir nefes kalmışlar!.. Bunlar pehlivanlar diyarından, Koca Yusufun memleketinden Deliormanlardan, Filibe'den, Razgrad'dan geliyorlar. Sanki imparatorluk yeni çökmüş!.. Bu kaçış, bu çekiliş, bu tarih perişanlığı karşısında hangi gönül titremez!.. Hangi göz yaşarmaz!.. Arkadaşlarla beraber Edirne'deki muhacir evini dolaşıyoruz. Büyücek bir binanın avlusuna kadın, kız, erkek, çoluk, çocuk serilmiş... Çocuklar hırpıtların içinde ağlaşıyor. Kadınların eksersi çarşaflı... Erkekler şaşkın şaşkın etraflarına bakınıyorlar. Kiminle konuşsak Yarabbi!.. Hepsinde bir durgunluk, ezginlik, bezginlik var!.. Köşede efendi kılıklı kumral iki genç var. Onlarla konuşmıya karar verdik. Sorduk:

— Nerelisiniz?..

— Razgradlı...

Razgrad; şu bizim Türk mezarlarına, saldıran, ölülerimizden intikam almıya kalkan Bulgarların olduğu yer. Razgrad hâdisesi meşhurdur. Üniversite gençliği İstanbulda bu hâdise üzerine büyük bir nümayiş yapmıştı... Razgrad deyince aklımdan bunlar geçiyor. Artık diyorlar Bulgaristan bir cehennem!.. Yaşanacak gibi değil... Bulgarlar bile, hele yaşlıları Türklerin gelip kendilerini kurtarmalarını diliyorlar. Günde 300 gr. ekmek... Süt, peynir, yapağıları hep hükümet alıyor. Şimdiden köylerde Bolşevik taklidi Kolhozlar kuruldu. Arazilerimizi, herşeyimizi elimizden aldılar... 13 - 14 - 15, daha yukarı yaşlardaki çocuklarımızı zorla alıp erkek - dişi bir arada çalıştırıyorlar. Bir arada yatıp kalkıyorlar.. Ne ırzımıza, ne çoluk çocuğumuza sahibiz, ne malımıza...

— Peki bu idareden Bulgarlar memnun mu?

— Ne gezer? «Siz gidip kurtuluyorsunuz, biz ne yapalım, nereye gidelim?» diyorlar. Bolşevikler memleket mütevvelerini, iyiye kötüye, her aklı ereni çalışma kamplarına gönderiyorlar.. Hele Türkleri... Müslümanları... Türkiye'den bahseden, Ankara radyosunu dinliyen herkes muhakkak cezasını görüyor.

Cumhuriyet gazetesi Neşriyat müdür muavinliğini yapan ve bundan bir hayli zaman evvel Bulgaristan'a kaçan herifi ve arkadaşlarını (*) soruyoruz. Bulgaristanda matbaacılıkla uğraşan iki genç onlardan bahsediyor.. «Karadeniz» adında bir gazete çıkarıyorlarmış! Bulgar komünistleri lehine Türkiye aleyhine neşriyat yapıyorlar... Büyük büyük, renkli afişlerle Türkiyeyi aç, sefil, ellerini Amerikaya açmış, Amerikadan ekmek dilenir bir şekilde gösteriyorlarmış. Amerikadan biz ekmek istiyormuşuz, onlar bize silâh veriyorlarmış. Türkiye hakkındaki bütün afişler, resimler, yazılar bu merkezde imiş!..

Bizi kandırmıya çalıştılar. Anlattıklarına göre Türkiyede ne otomobil varmış, ne tayyare... Sadece kağnı varmış! Millet açmış, ot yemeğe meccburmuş!.. Fakat diyorlar, Türkiyeden kaçan bu bolşevik yardakçılarına ve onların yerli himayecilerine kimse inanmıyor.. On paralık kredileri yok.

İşin tuhaf tarafı da Türkiye'den kaçan bu heriflerin «Bey» den — Türk Konsolosuna «Bey» diyorlar — tekrar Türkiye'ye dönmeleri için vize istemeleridir.. Fakat bey onlara vize vermiyor... Anlaşılan diyoruz, kızıl cennetin küçük bahçesinde — Bulgaristanda — bizim Türkiyeli bolşevikler aradıklarını bulamamışlar ki tekrar Türkiyeye dönmek istiyorlar.. Türkiye aleyhindeki yaptıkları propaganda da çaresiz ve zoraki... Komünistler hakkında alınacak en iyi tedbir onları cennetlerine kavuşturmaktır. Yoksa bizim hali hazırda yaptığımız gibi hapishaneye atmak değil!.. Zira hapishane de bir vatandır. Vatansızları vatan dışı etmek gerek!..

Burada muhacirlere insan başına 75 Kr. veriyorlarmış! Tabiî bu az!.. Fakat onlar hallerinden memnun. Anayurtta aç kalsak ta razıyız.. Hiç olmazsa gece kapımızı çalan olmaz!.. Her an, her saniye arkamızdan birisinin tutuverip bizi götüreceği korkusu içinde idik... Hiç olmazsa şimdi o yok!..» diyorlar. Tekrar etrafımıza bakıyoruz. Bizimle bir çok konuşmak istiyenler var. Biz de konuşmak, dertleşmek istiyoruz. Fakat trenin kalkmasına çok kalmadı. Naçar ayrılıyoruz.

Karaağaç istasyonundayız. İstasyonda kimseler yok. Trenin gelmesi lâzımdı. Sorduk; Bulgaristandan gelecek tren tehirli imiş! Yeniden kalabalık muhacir kafilesi geliyormuş. Onun için gecikmiş!.. Kaç saat sonra geleceği de belli değil!... Kenarda bir kahveye oturuyoruz. Edirneli arkadaşlar anlatıyorlar. Eskiden Karaağac'a «Küçük Paris» derlermiş. Beyler, paşalar hep burda otururlarmış.. Şimdi bomboş, kimseler yok!.. Yarısı Yunan'da yarısı bizde... Sanki buralar Yunanlıların mülkü imiş gibi Lozan Sulh Konferansında harp tazminatı olarak Yunanlılar burayı bize vermişler. Paraları olmadığı için!... Bilâhare bu mevzu üzerinde tekrar duracağız.

Biz treni takip edelim. Tren geliyor dediler; istasyon oldukça kalabalık... Muhacirler geliyor... Bulunmaz bir fırsat! Hele bizim gibi Vatandışı Türklüğü ile kalpten gönülden alâkadar olanlar için...

Oooo!... Tren pencerelerinden renk renk, çeşit çeşit kıyafetler. Sargılar, püsküller, peçeler.. Bizim Anadoluda dağ köylerinde rastladığımız köylü kadın kıyafetleri... İmparatorluğun, Osmanlılığın bir parçası kalkmış gelmiş, gözlerimizin önünde... Canlı bir tarih... Bütün gözler istasyon binasında dalgalanan Türk bayrağına dikilmiş... Herkesin gözü yaşlı... «Çok şükür kurtulduk!» diyorlar. Sakallı şalvarlı ihtiyarlar. Fesli püsküllü orta yaşlılar... Yaşmaklı, çarşaflı kadınlar... Çocuklar... İmparatorluğun son kalıntıları... Akın akın geliyorlar... Çok geçmedi trenimiz Karaağaç istasyonundan hareket etti... Dostlara veda ettik. İşte Yunanistan toprakları... 50 metre ötemiz, 5 dakika sonramız Yunanistanmış!. Kim derdi ki, Selimiye minarelerini yabancı bir toprak ve bayrak arkasından seyredeceğiz... Önümüzde Yunanistana terkedilen geniş, uçsuz bucaksız Trakya ovası uzanıyor... Fakat ben Selimiyeye bakıyorum... O mevzun, ince minarelerin, sisler içinden ufuklarda görünüşü... Tren gâh Türk, gâh Yunan Topraklarına giriyor. Yunanlı istasyon memurları tenimizde... Ayrıca yol parası, toprak bastı parası da alıyorlarmış Yunanlılar bizden... En küçük istasyonlarda bile dakikalarca bekleyiş... Yunanlı elinden gelse trene de sahip çıkacak... Bırakmıyor.. Müthiş sinirleniyoruz.. Bakıyorum istasyon binaları, medeniyet namına buralarda ne varsa hepsi bizden... Eski yazılar badana edilmiş; üstüne rumca yazılmış... Dikkatli bir göz bunu farkeder... Düşünüyorum; yalnız bize bunu Yunanlılar mı yaptı?!.. İki gün evvel Edirne'de büyük kubbenin etrafındaki o güzelim nefis yazıları karalıyan eller kimin eliydi. Ayasofya camilikten nasıl çıktı?.. Kim çıkardı?.. Müslüman Türk ülkelerinde ecdat yadigârı bu topraklarda, Bizanssı ve Rumluğu yaşatmak, hortlatmak istiyenler kimlerdir?!.. Bizim sözde ve gözde inkılâpçılarımız değil mi? Sonra bu nasıl hudut?.. Nerdeyse Selimiye minarelerinin gölgesi Yunanistan'a terkedilen topraklara düşecek... O öğe öğe bitiremedikleri Lozan Zaferi nerede? Sanki Milli mücadelede onlar galip gelmiş.. Şu Edirnenin istasyonu bile harp tazminatı olarak verilmiş bize... Kimin malını kime vermişler?!.

Gümülçine, Kavala, Drama, Dedeağaç, İskeçe baştan başa Türk olan, Müslüman olan bu topraklar muzaffer bir devletin temsilcileri tarafından mağlup Yunanistana nasıl olmuş ta bırakılmış! Geçtik bunlardan bari Selimiye minarelerinin görünmediği bir yerden başlasaydı bu hudut!...

Tren güzergâhında çarşaflı kadınlar toplanıyor. Yanımda Edirneli arkadaşlardan koyu milliyetçi ve Müslüman Sabri Sözeri var... Yüzünü görmediği, adını bilmediği bu kadınlara:

— Nasılsınız teyze, biraz daha bekleyin, nasıl olsa biz buraya yine gelip sizi kurtacağız, diyor.. Bunu Yunanlı tren memurlarından biri duydu. Can alacak gibi yüzümüze baktı geçti...

Sabri dedim: Balkanlı olduğun belli... Sende komitacılık ruhu var... Heriflerle bir belâmı çıkaracaksın?... Bura çeteciler yatağı, görmüyo musun önümüzdeki köprüyü uçurmuşlar.. Ba enkazına... Bakıyor ve gülüyor... Sabri Yunan gâvurlarına, ben bizim gâvurlara kızarak Yunanistana terkedilen topraklarımızda, bu toprakları yabancısı gibi içimiz yana yana seyyahat ediyoruz. Hâlâ Selimiye minareleri görünüyor. Gönlüm on takılı kaldı.. Kimbilir bir daha görebilecek miyim Ovalara bakıyorum. Günebakanlar boyunlarını eğmiş, bize, doğuya bakıyorlar... Bunlar bana terkedilmiş vatanlar üzerinde mazlum sahipsiz bi milletin bizden yardım dileyen halini hatırlattı Rumeli ve Balkan Türklüğüne yeniden acıdım gözlerim yaşararak bu toprakları görmeden çok evvel yazdığım bir mersiyeyi mırıldandım.

«Manastırlar, Pilevneler bizsizdir,
Yosun tutmuş camilerin ıssızdır,
Boynu bükük minareler sessizdir.

Açmaz olmuş kızanlığın gülleri,
Biz neyledik, o koskoca elleri ?!...

Rodopların âk başları yaslıdır,
Serdengeçti gönül artık usludur,
Rüzgârları bile matem seslidir,

Zafer zafer der eserdi yelleri
Biz neyledik o koskoca elleri ?...

Dedelerimiz bu topraklardan zafer türküleri, fetih türküleri söyliyerek geçmiş... Biz yirminci asır Türkleri mersiye okuyarak dönüyoruz.

Ben Edirneden dönmemeliydim.. Hayalimin, tahayyülümün, ecdadımın uzandığı yerlere, Tuna'ya, Pe te'ye kadar uzanmalıydım.

Heyhat!... siyah tren yolları bir kara yazı gibi, mukadderat çizgisi gibi gerisin geri uzanıyor

Bu çekiliş, bu dönüş, bu gerileyiş çok acı

(*) Bunlar: Tuğrul Deliorman, Fahri Erdinç'tir. Son haberlere göre bunlar Türkiyeye kaçarken hududta Bulgarlar tarafından tevkif edilmiş.

www.ulkunet.com

HADİSELERİN

KORE MESELESİ

Okuyucularımızın bazılarından mektuplar al- «Kore Harbi ve Hükümetimizin Koreye asgöndermesini nasıl buluyorsunuz?» diye soyorlar. Şimdiye kadar Serdengeçti'de dünya dumu, dış politika hakkında bir tek makale dahi şretmedik. Sadece memleketin ve milletin dertİ çerçevesi içinde kaldık... Esasen mecmuamız siyasî değildi. Fakat, gördük ki ele aldığımız r meselenin, cemiyetle ilgili her hâdisenin mutta siyaseti ilgilendiren bir tarafı var. Sonra dünnın herhangi bir yerinde cereyan eden içtimaî, tisadî, siyasî her hareket dönüp dolaşıp, ister ismez bizi de alâkadar ediyor. Artık bugün dünya r zâmankinden ziyade bir bütündür. Bundan yle Serdengeçti'de bizi ilgilendiren iç ve dış hâseleri kendi görüşümüz ve anlayışımız çerçeveade mütalâa edeceğiz. Hiç şüphesiz şu son ayları dünya halk efkârını en çok ilgilendiren hâdise ORE meselesidir. Bilindiği gibi Kore, Asyanın rkında bir yarım adadır. Bu yarım adanın kuyi Rus, güneyi Amerikan himayesindedir. Bolvik Rusya kendi himayesinde bulunan kuzey oreyi halkını silâhlandırıp güney Kore'ye saldırıyor. Amerika bunu kendi ve dünya emniyeti bamından bir tehlike saydığı için harbe resmen sihlı kuvvetlerle müdahale ediyor. Vaziyetten, Birşmiş Milletlerde aza olan her devlet haberdar lilip müteca vizi durdurmak için yardım isteniyor. Devletlerin hemen hepsi bizimkiler müstesna, ırın kırın etmiye başlıyorlar; açıkası ipe un seiyorlar. Biz derhal 4.500 kişilik bir kuvveti Koe'ye göndermeye karar veriyoruz. C. H. P. bunu ın fırsat biliyor, vay efendim milleti harbe sürüklüyorlar, bize danışmadan, Meclisi toplamadan arar verilir mi? v.s. bir sürü gürültü koparılıyor. Halbuki bu karar kendi siyasetlerinin bir neticeidir. Birleşmiş Milletlere girenler onlardır, söz erenler onlardır.. Bu neye benzer: Bir adam vlenir, karısıyla düşer kalkar; 9 ay 10 gün sonra ir çocuğu olur. Koca, karısına çıkışır: Bu çocuk erden çıktı yahu?!.' C. H. Partisinin Kore meselesinde çıkışması da tıpkı buna benzer. Meclisin oplanıp toplanmaması meselesine gelince: Toplaıp karar verilse fena olmazdı, gerçi netice değişmiyecekti, değişmiyecekti ama, hem bundan sonra ktidara gelecek partilere iyi bir örnek verilmiş olur, hem de sağdan soldan yükselen itirazlara meydan verilmezdi. Bu işte taktik ve usul hatası olduğu muhakkak... Şimdi Koreye asker göndermemizin doğru olup olmadığı meselesine gelince; Serdengeçti'nin bu hususiaki görüşü şudur: Hiç birimiz yabancı topraklarda, yabancı bayrakların altında, yabancı menfaatlar için bir müstemleke askeri gibi Türk çocuklarının can vermesine razı olamayız. Hissen böyle... Gönlümüz böyle istiyor.. Fakat aklen düşünürsek hâdise göründüğü gibi basit değildir. Kore'deki mütecaviz; Kars'ı, Ardahan'ı, Boğazları istiyen mütecavizdir. Kore milleti bu ejderin, bu şimal ayısının elinde bir oyuncaktır. Moskofların en eski, en zorlu düşmanı biziz. Bu gün biz birçoklarının dediği gibi «Kore nere, Türkiye nere?!.. dersek, yarın bize karşı yapılacak bir tecavüzde Amerikalılar: Türkiye nere, Amerika nere?!..» diyebilirler.

Bugün dünya yüzünde hattâ Amerika da dahil tek başına istiklâlini müdafaa edecek bir millet yoktur. Akla şöyle bir sual daha gelebilir: Neden nüfusu ve imkânları bizden kat kat üstün olan devletler asker göndermedi de biz gönderdik? Buna verilecek cevap gayet basittir. Biz Rus tehlikesine her devletten daha çok maruzuz. Moskofların itibarını kıracak, onları yıldıracak, bozguna uğratacak, kısaca Rus düşmanı olan her hareketin yanında ve önünde yer almamız gayet tabiîdir.

Yeni sadarete getirilen eski Osmanlı Sadrazamlarından birine, nasıl bir dış siyaset takip edeceğini sorarlar. O da şöyle cevap verir: «Rusya ne isterse onu yapmamak, ne istemezse yapmak!» Rusya Çarlık olur, Sosyalist olur, Bolşevik olur, fakat daima Rus kalır. Siyaseti asla değişmez.. Buhara, Kazan, Kırım Hanlığını ortadan kaldıran, 60 milyon Türk'ü donmuş Sibirya topraklarında tüketen, Rusyadır. 400 yıldır Osmanlı Türkleri aleyhine değişmez, şaşmaz bir siyaset takip eden Moskoflar, bugün yine karşımızdadırlar. Bizim için, Bolşevizmi temsil eden Rusyaya karşı, Demokrat cepheyi temsil ve takviye eden Amerikanın yanında yeralmak kadar tabiî ve zarurî bir hareket düşünülemez..

Büyük İslâm Devleti PAKİSTAN

14 Ağustos tarihinde kardeş Pakistan üçüncü istiklâl yıldönümünü kutluladı. Pakistan bizim için alelâde bir memleket değildir. Dinî, tarihî, içtimaî kıymetler ve telâkkiler bakımından hemen hemen denilebilir ki, dünya yüzünde en yakın olduğumuz memleket Pakistandır. Asyanın Cenubunda eskiden Hind müslümanları dediğimiz 90 milyonluk muazzam bir müslüman kitlesi bir çok mücadelelerden sonra istiklâline kavuşmuş, Pakistan namıyla büyük bir devlet kurmuştur. Pakistanı Türkiye de dahil olduğu halde, istiklâline kavuşan, istiklâl mücadelesine girişen Asyalı diğer devletlerden ayıran husus, onun 1400 sene evvel Cebelinurda bütün kainata ilân edilen islâmi esaslara, ilâhî hakikatlara sımsıkı sarılmış olmasıdır. Geçenlerde Amerikayı ziyaret eden Pakistan liderleri bu hususu açıkça belirtmişler, vardıkları her yerde, temas ettikleri herkese, tam bir Müslümana yakışır şekilde göğüslerini gere gere islâmiyetin yüksekliğini, bu ulu dinin ahlâkçı müsavaatçı, hakkçı, demokratik esaslarını izah etmişler, anlatmışlardır. Tabiatta her varlık kendi nevi aslı esası içinde gelişir, tekâmül eder. Milletler de böyledir. Tarih göstermiştir ki, aslını unutan, kökünden kopan her millet başka milletler tarafından temsil edilir. Bütün hususiyetlerini kaybeder. Biz buna kültür emperyalizmi diyoruz. Bu siyasî emperyalizmden daha tehlikelidir. Zira dostça girer, yavaş yavaş vicdanlarda, gönüllerde, kafalarda, âdet ve telâkkilerde yerleşir. Ve bir daha çıkmaz. Şark milletleri için bu askerî istilâlardan daha tehlikelidir. Açıkça söyliyelim ki Türkiye böyle bir tehlike karşısındadır. Çanakkaleyi geçemiyen kuvvet, başka yollardan kolayca, tehlikesizce geçmesini bildi, biliyor. Millet olarak her gün bir hususiyetimizi kaybediyoruz. Bütün dünyanın önünde hürmetle eğildiği eski Türk - Müslüman hasletlerine bugün hasret çekiyoruz. Ailede, cemiyet ve iş hayatında bozguna uğradık. Asrileşmek, modernleşmek maskesi altında garbın bütün muzahrafatını memlekete ithal ettik. Vatanı kurtaran ruhu, Millî mücadele ruhunu öldürdük.. Bütün bunlara rağmen, mukallitlerin, dejenerelerin bozamadığı, ecdadına, tarihine sadık, köküne bağlı, münevver bir gençlik kitlesi vardır ki, bütün ümidimiz bundadır. Bunlardadır. Bütün Müslüman Anadolu halkı, ve onun hakikî temsilcileri olan bu gençlik, başta, büyük islâm devleti Pakistan olmak üzere diğer islâm memleket ve milletleriyle kendini bir sayar, bir görür, kardeş bilir. Bizim bütün temennimiz genç islâm devletlerinin Türkiyenin düştüğü hataya düşmemesidir.

Bu bir nevi Frengi hastalığıdır. Şark milletlerini içten yıkmak, içten tahrip etmek istiyen bir hastalık... Nasıl emperyalist garba karşı siyasî müstevlilere karşı vatanımızı müdafaa etmiş, istiklâlimizi kazanmışsak, kültür istismarcılarına, mânevi emperyalizme karşı da, aynı hiddet ve şiddetle varlığımızı, kültürümüzü, bizi diğer milletlerden ayıran hususiyetlerimizi, yüksek hasletlerimizi korumak, müdafaa etmek zorundayız. Yoksa, kendine has ayrı bir düşünüşü, ayrı bir dini ve kıymetler nizamı olmadıktan sonra, ayrı bir devlet kurmanın, ayrı bir bayrağa sahip olmanın, kupkuru bir siyasî istiklâlin hiç bir manâsı yoktur. Artık ayılmamızın, kendi kendimize gelmemizin, kendi kendimizi bilmemizin zamanı çoktan gelmiştir. İman, kalp, gönül birliğini hareket haline, siyasî bir vahdet haline getirmemiz lâzımdır. Tarih ve Coğrafya birliği zaten mevcuttur... Atlas okyanusundan Büyük okyanusa, Cavaya kadar uzanan topraklarda inkıtasız bir surette hep bu dinin salikleri yaşar... Biz tarihin, soğrafyanın bahşettiği bu imkânlardan faydalanmalıyız. Artık fertler gibi milletler de ayrı ayrı, tek başına yaşıyamıyacak bir hale gelmişlerdir. Bizden olmıyanlarla yaptığımız siyasî anlaşmalar, antlaşmalar sadece ve münhasıran menfaata dayanır. Bu menfaat ortadan kalkınca her şey biter; dost düşman, düşman dost oluverir. İslâm memleketleri için böyle bir tehlike yoktur. Yeter ki bu milletleri idare eden hükûmetler, milletlerinin kalbinde yaşıyan bu imanı, bu birlik, beraberlik, kardeşlik aşkını tam manâsiyle temsil edebilsinler. Bunu dünya milletleri arasında siyasî bir vahdet, bir kuvvet haline getirebilsinler... Genç Pakistan bu sahada ilk ve büyük adımı atmış bulunuyor. Diğer islâm devletlerinin ve hele başta Türkiyenin bundan ibret alması lâzım. Tekrar ediyoruz. Tarihin, coğrafyanın, hepsinin üstünde büyük bir dinin birleştirdiği bu milyonlarca insanı birbirinden ayırmıya, bu milletleri temsil eden, hiç bir idarenin, hiç bir hükümetin hak ve selâhiyeti yoktur.

Sözlerimize İslâm Birliğinin karasevdalısı, büyük vatan şairi Mehmet Akifin «İslâm Cephesi» şiirinden bir parçayı alarak son veriyoruz.

«Değil mi cephemizin sinesinde iman bir,
Sevinme bir, acı bir, gaye aynı, vicdan bir;
Değil mi Sinede birdir vuran yürek yılmaz!...
Cihan yıkılsa emin ol, bu cephe sarsılmaz!..

TEVFİK İLERİ VE KOMUNİZİM

Son ayların en mühim hâdiselerinden biri de Maarif Vekâletine bir memleket ve halk çocuğu olan Tevfik İleri'nin getirilmiş olmasıdır. Bu iş için göklerden bir adam inseydi ondan daha iyisi inemezdi. Şimdiye kadar Millî Eğitim Bakanlığına bakandır diye getirilenlerin (Şemsettin Sirer müstesna) hemen hepsi, kendine baktı; kendi şahsî ihtiraslarını millî ihtiraslar haline getirdi. Bunlardan kimi sarhoştu. kimi bir hoştu, kimi bomboştu. İçlerinden biri millî piyango gibi, ismiyle cismi, tuttuğu işler, aldığı kararlar, memlekete verdiği zararlarla tam bir tezad teşkil ediyor, Millî Eğitim Bakanlığı teşkilâtına doldurduğu yardakçı ve yamaçmalarıyla memlekette «Millî» olan ne varsa hepsinin köküne kibrit suyu çalıyordu. Millî Mücadeleyi yapan ruh, Anadolunun ruhu ayaklar altına alınmıştı. Şehirlerden başlıyarak imansız, köksüz, ruhsuz bir terbiye, daha doğrusu terbiyesizlik köylere kadar sokmıya çalışıldı. Meclisin tasvibinden geçmeden profesyonel dalka-

www.ulkunet.com

MUHASEBESİ

vukluğun hüneri ve Millî Şefin emirleriyle bu işlere milyonlar sarfedildi. Köylü angaryaya tâbi tutuldu. Kağnısını, arabasını sattı. Bu paralarla kendi mezarı bizzat kendisine kazdırıldı. Bir köy enstitüsünde erkek ve kız talebenin ayrı ayrı toplandığını gören eski ilk tedrisat Genel Müdürü, sol tedrisin sağ kolu İsmail Hakkı Tonguç, talebeler huzurunda alenen öğretmen ve mektep müdürüne dönerek: Nedir efendim bu haremlik, selâmlık!. Hangi devirdeyiz?.. Çocuklar kaynaşsanıza!.. demiş. Bu hitabeden ürken enstitü müdürü, genel müdürün kulağına eğilerek; «Aman efedim iş bildiğiniz gibi değil, öyle demeyin, çocuk düşürenler bile var, sonra yüz bulurlar» bu müthiş ve korkunç hakikatını ifşa edince; genel müdür yine talebenin ve öğretmenlerin huzurunda; «Ne var efendim, siz şehirlerde yapmıyor musunuz? Biraz da karaoğlanlar düzsün!.» Nasihat ve tavsiyesinde bulunmuş, adetâ çiftleşme emri vermiştir. Köylere kadar iffetsizliği, namussuzluğu ilim ve fikir perdesi altında yine köylüden aldıkları paralarla yaymıya çalışıyor, imansızlar saltanatını, putları destekliyecek, teşkilâtlı, bolşevik taklidi bir rejimin önderliğini yapıyorlardı. Yine İsmail Hakkı Tonguç'un şeref verdiği bir enstitüde, Enstitüden mezun olan bir genç, halen okumakta olan kız arkadaşına yazdığı bir mektupta şöyle diyordu: «Seninle geçirdiğimiz, arabada, otlar arasında öpüştüğümüz günleri unutmıyacağım. ..... unutmıyacağım. Şimdiki aklım olsaydı falan kızı da, falan kızı da bozardım.»

Hasan Âli Yücel devrinde hoş görülen hattâ teşvik edilen bu hareketler, Şemsettin Sirer Bakan olduktan sonra biraz önlenmeye çalışılmış, adı geçen mektup o zaman ele geçirilmiştir. Maalesef temiz bir memleket çocuğu, sağlam milliyetçi olan Şemsettin Sirer, Yücel'in kurduğu nizam içinde C. H. P. nin kadrosunda, Şefin emri ve buyruğu altında bu kötü ceryanı durduramadı; satıhta bazı sathî değişiklikler yapabildi.. Yegâne dayancımız, inancımız olan köyü, köylüyü kökten bozmak, allahsızlığı, ahlâksızlığı, devletleştirmek rejimi, imansızlar saltanatı, demokrasi hareketiyle yavaş yavaş sarsılmıya krizler geçirmiye başladı. 1946 seçimlerinde halk reyini o zaman yegâne muhalefeti temsil eden D. P. ye verdi. Fakat Hak ve halk düşmanları millet vicdanından kopup gelen oy puslalarını yaktılar. 1950 seçimlerinde kendilerini kuvvetli hissettikleri, dünyalar kadar para dağıttıkları, Halk seflerini alkışladığı için, böyle birşeye, polise, jandarmaya dayanmıya lüzum görmediler, yıkıldılar. D. P. 27 senelik kokmuş bir kadronun üzerine oturdu. İlk olarak milletin gözüne batan halk vicdanına musallat olan kanunları ortadan kaldırmakla işe başladı. Yıllardır sözde milliyetçi C. H. P. nin koynunda beslediği bolşevizme karşı bir cephe aldı. D. P. nin bu hususta samimiyetine en büyük delil, bütün terbiye ve telkin vasıtalarını elinde bulunduran Maarif kadrosunun başına Tevfik İleri gibi vatanperver, ötedenberi komünizmle mücadeleyi, adetâ kendisine meslek edinmiş bir şahsiyeti getirmiş olmasıdır. Yeni Millî Eğitim Bakanının hayatını ve seciyesini yakından tanıyanlar onu kelimenin tam manâsiyle Millî vasfına ne kadar lâyık olduğunu anlamakta gecikmezler.. Tevfik İleri'nin yerli mizacında Türk ve Müslüman seciyesinde Türk milleti aradığını bulanların beklediğine kavuşanların sevinci içindedir. Genç ve kudretli vekilimiz daha şimdiden bir çok hayırlı işlere başlamış bulunuyor. Varsın «Ulusta» Bay Fatay Sağ oligarşisinin tahakkümünden bahsedersun, varsın Vatanını 10 Kr. Satan Ahmet Emin Yalman, Başbakanın bu yaman vatanperveri çekiştiredursun. Boşuna gayretler... Kervan yürüyecektir.

AF KANUNU

«Affediniz ki Allah ta sizi affetsin!»

Bu bir hadistir. Büyük insanlar, büyük ruhlar, büyük milletler daima affetmişlerdir. Biz Türkler dünya milletleri arasında affetmekle tanınmışızdır. Tam 20 senedir Türkiye'de umumî bir Af Kanunu çıkmıyordu... Af, her bakımdan bir zaruret halini almıştı. Bu hayırlı iş, nihayet D. P. ye nasip oldu. Buna rağmen affın aleyhinde şurada burada, ileri geri mütalâa beyan edenleri, fikir yürütenleri görüyoruz. «Efendim bir sürü cani, katil, hırsız, uğursuz affedilir mi? Hele vatan haini komünistler?!.. Bu nasıl Kanun, bu nasıl iş?.»

Hapishaneleri bilmiyenler, «Mahkûm» denilen insanı tanımıyanlar bu türlü tekerlemeleri kolayca tekrar ederler!.. Hapishanelerin, mahkûmların durumunu, kısaca insan denilen karışık ve karanlık varlığın üzerine ciddiyetle eğilenler için mesele pek o kadar basit değildir. Dünyada hattâ işlemiyen hemen hemen hiç bir insan yoktur.

Hz. Muhammede sorarlar: «Ya Resulallah sizde de şeytan var mı?..

Peygamberin cevabı: «Var, fakat şeytan bana esir oldu». Kaç kişi şeytanını esir edebilmiş, yahut kaç kişi şeytanın esaretinden kendini kurtarabilmiştir. Sonra kaç kişinin işlediği suç, yaptığı hırsızlık polise, mahkemelere intikal edebilmiştir. Binleri, yüzbinleri, milyonları çalan öyle kimseler, gizli işlenmiş öyle kansız vinayetler, öyle ırz ve namus düşmanları, çevrilen öyle siyasî dolaplar, dalavereler vardır ki, bunların failleri sözde şerefli kimselerdir.

Komünistlerin affı meselesine gelince: İlk bakışta işin bu tarafı hepimizi müteessir etti. Fakat hâdiseyi daha derinden tetkik ettikçe iş değişiyor. Malûmdur ki komünizm kin, intikam ve sefalet üzerine kurulmuş bir rejimdir. Her nevi mikrop gibi bu da, bunun mikrobu da karanlık ve rutubette büyür, gelişir. Bu itibarla Komünizmin en iyi gelişeceği yer hapishanelerdir. Dışarıdakilere karşı, kin, intikam hapishanelerde olanca şiddetiyle hüküm sürer; sefalet diz boyudur. Sonra mahkûmlar telkine çok müsaittirler. Münevver bir kızıl bir hapishaneyi, hattâ on hapishaneyi kendi rengine boyayabilir. Bu bir!... İkincisi hapishaneye kim düşerse düşsün büyür, sinekse kartal olur, kahramanlaşır.. bu iki... Üçüncüsü, her düşen insana umumiyetle acımır.. Onun etrafında takdir ve acıma hissiyle karışık bir hava teşekkül eder. Bu havayı Kızıl yardakçılar kendi hesaplarına istismar ederler. Son zamanlarda bunun canlı bir misalini gördük. Bir taraftan Nazım Hikmet açlık grevi gösterileri yaparken diğer taraftan onun çığırtkanları gazete ve beyannameler neşrederek, Kızıl şairi haksızlığa uğramış bir kahraman gibi göstermiye çalıştılar. Memleketin dışında ve içinde bu yüzden az mı kıyametler koptu?!..

Nazım Hikmet hapisten çıktı. Ne oldu?

Denizden çıkmış balığa döndü.. Kızıl yaygaracıların eşindiği çöplük te kendiliğinden ortadan kalktı!.. Hepsinin çanlarına ot tıkandı.. Bu bakımdan yeni hükûmetin bu kararı da yerindedir.

Biliyorsunuz, biz hiç bir partiye mensup değiliz. Fakat doğru hareketleri de teslim etmek zorundayız.

Diğer mahkûmlara gelince: Bunlar da salah olanlar ki (% 95 dir.) cemiyete karıştılar gittiler. Doğuştan sabıkalılar yeniden suç işliyerek yakayı ele verdiler... İyi bir eleme oldu...

BARIŞ SEVENLER CEMİYETİ

Kurdun aradığı dumanlı hava derler.. Bolşevik lerin aradığı da böyle bir hava... Malûm. Hükûmet Kore'ye asker göndermeğe karar vardı. Bu karar zihinleri az çok karıştırdı, bulandırdı... «Acaba harbe mi gireceğiz» diye herkes telâşlandı.

Bizim mahut sol cenah, bu fırsattan, gerilen sinirlerden, karışan kafalardan hemen istifadeye kalkıştı. «Hükümet sizi harbe sürüklüyor; biz harp istemiyoruz, sizler gibi sulh istiyoruz... Bizim sesimize kulak verin v.s.» yollu beyannameler neşrettiler.. Bu Cemiyeti kuranların, bu beyannameleri yayanların kimler olduğunu bilmeseydik, «zavallılar, dünyanın gidişinden haberleri yok! hâlâ rüyalarında sulh zeytin dalı ve güvercin görüyorlar» der geçerdik... Memleket ve milletin çağrısına kulaklarını tıkıyan yalnız bir bolşevik daveti olan «Stokholm» çağrısına kulaklarını açan bu sevdalıların kimler olduğunu biliyoruz. Kendileriyle dört sene bir fakültede beraber bulunduk. İlim perdesi ve nihayet sosyalizmin okşayıcı, müsavatçı prensipleri arkasında onların ne yaman bir oyun oynadıklarını gözlerimizle gördük, kulaklarımızla duyduk, ellerimizle tuttuk!..

Bu barış sevenlerin yanaşmaları, yardakçıları daha 1943 - 944 senelerinde yakında kopacak kızıl ihtilâlden bahsediyor, falan sokaktan şu kadar, falan sokaktan şu kadar kelle toplıyacaklarından bahsediyorlardı. Bunların arasında bir Bakan eskisinin oğlu başta geliyor, sık sık sosyalizmden dem vuruyor, dünyanın sosyalizme doğru gittiğini, hattâ bizzat Cumhurreisi İnönü'nün «Artık dünya Sosyalizme doğru gidiyor» dediğini, bu duruma göre komünist partisinin şu birkaç sene içinde kurulabileceğini söylüyordu..

Türkiyede sınıf şuurunu uyandıracağız iddiasiyle talebelerine şuursuz, allahsız, ahlâksız bir rejimi telkin edenler, tarihî maddeciliğin tekerlemelerinden olan «Tarihin intikamı var» parolasını ağızlarından düşürmiyenler, Türkiyeyi her ne bahasına olursa olsun kızıl kundakçıların bir yatağı, ikinci bir Yunanistan yapmak istiyenler, başı dönmüş, gözleri kararmış, kan ve baş istiyenler... işte «Barışseverler!..» bunlardır...

Serdengeçti'yi takip edenler, mecmuamızın Komünizme karşı nasıl bir mücadele açtığını, mahut Barışseverlerin ilk toplantı yeri olan, çekirdeğini teşkil eden malûm fakülte hakkındaki neşriyatımızı hatırlıyacaklardır. Serdengeçti'nin I - II. sayılarında «Bir Fakültenin iç yüzü» - Her şeyi olduğu gibi gösteriyoruz!.. Perdeler kalkıyor, Perdesizler meydana çıkıyor!... başlığı altında neşrettiğimiz yazılar, o zaman efkârı umumiye üzerinde bir bomba tesirini yapmış, hâdise Meclise, parti grubuna kadar aksetmiş, Fakülte hakkında takibata girişilmiş, bu fakültedeki 8 şube kapatılmış, bu suretle Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesindeki, kızıl cephe çökmüştür.

Yine okuyucularımız, hatırlıyacaklardır ki, Fakülte hakkındaki neşriyatımız bitmemişti. Mahkemelerin ve mahkûmiyetlerin bir neticesi olarak bu türlü neşriyattan menedilmiştik. Şimdi devir değişti, zihniyetler değişti; Af Kanunu çıktı; mecmuamızın üzerindeki baskı, tahdit ve tehditler ortadan kalktı...

Gelecek sayıdan itibaren Serdengeçti «Bir Fakültenin iç yüzü» başlıklı neşriyatına aynı hareket ve hararetle devam edecek, bu suretle Barışseverlerin iç yüzleri daha iyi anlaşılacaktır.

www.ulkunet.com

Bir Arslan Kaybettik!

Bir bayram arifesinde kara topraklara verdiğimiz Faruk her haliyle sevilen, sayılan bir kadaştı. İçimizden bir tabiat hâdisesi gibi udiliğinden çıkıvermiş, yükselivermişti. Hers farkına varmadan onu sever, sayar olmuştu. un boyu, mazlum duruşu, efendive tavırlarile aramızda müstesna bir yeri vardı. Tahsili Avrupada yapmıştı. Babası sefir olması münasebetiyle Avrupanın, Asyanın, Amerikanın uyük şehirlerini dolaşmıştı. 3 dil biliyordu. Bura rağmen ruhunu, yerliliğini, Türklüğünü kaybetmemişti. Görgüsü, duygusu, bilgisi sonradan tisap etmiş olduğu bütün meziyetler onda anadan doğma hasletler gibiydi. Eğreti ve yapmak değildi. Asaletin, nezaketin bir timsali idi. ok konuşmazdı, çok gülmezdi, hiç kızmazdı. erkesin hasretini çektiği bütün hasletlere sahipti. İsmiyle müsemma idi. Bu kadar yer görmesine, bu kadar çok şey bilmesine rağmen bundan, kendinden hiçbir zaman bahsetmezdi. Kendi arlığını mesele haline getirenlerden değildi. Bir alınma hiç yok gibiydi.. Bir bakıma herkesten ok vardı. İşte Faruk böyle bir arslandı..

UĞURSUZ HÂDİSE:

12 Eylül salı günü öğleden sonra bomba atımına çıkıyoruz. Gayet sıcak bir hava... Bölüğümüzün başçavuşu Faruk başımızda. Neden bilmem, bugün içimde bir ürperti var. Karşıma bir nezar dikiliyor. Kafam mezarlık gibi uğulduyor. Korkunç bir hayal!.. Bu hayali ne kadar tovmak istedimse de, muvaffak olamadım..

Atış yerindeyiz. Hâlâ gözümün önünde o mezar. Üsteğmen Ali Cantepe bombanın nasıl atılacağını tarif ediyor ve ilk bombayı kendisi atıyor. Atış manga sırasına göre yapılacak. Bizim mangamız sonda... Karşı siperlere çekiliyoruz..

Evvelâ birinci manga attı; sonra ikinci.. İşte üçüncü manga koşa koşa atış yerine gidiyor. Biz karşıdan seyrediyoruz. Bölüğün başçavuşu Faruk daima orada.. Yardımcı olarak bulunuyor.

Ne o?! Siperlerin içinde bir duman yükseldi; bir toz bulutu kalktı!. Eyvah bomba içerde patladı.. Doktor, doktor diye bağırıyorlar... Ortada ne vasıta var, ne doktor?!..

Kiminiz okula, kiminiz o civardaki suvarilere koşuyoruz. Arkadaşlardan bir çoğu kaza yerine.. Manzara korktuğumuzdan daha feci.. Faruk kanlar içinde baygın yerde yatıyor... Üçüncü mangadan Burdurlu Kayanın sağ eli parça parça... Kemikler görünüyor. Parmakları derilde takılı... Kaya ayrıca başından da yaralı, fakat konuşuyor. Üsteğmen Ali Cantepe kabasından yaralı. Rengi sapsarı. Manaj sırtları bir ana baba günü yaşıyor. Kan, susamış toprağa mütemadiyen boşalıyor. Gelen de yok. Yoldan geçen bir taksiyi çeviriyoruz... Arkadaşları içine yerleştiriyoruz. Doğru hastaneye.. Kimsenin ne olmuş, nasıl olmuş demeye, sual sormaya, düşünmeye mecali yok!.. olan olmuşu unutturdu. Arkadaşlardan bazılarının elleri ve elbisesi kanlı.. Ağlıyoruz. Çocuklar gitti!.. Haber yok!.. Bugünkü atışta 3 kişi zayiat veren nakliye bölüğü biz, melûl, mahsun okula dönüyoruz. Artık başımızda Faruk yok... Onun ve Kayanın bomba parçalarından delik, deşik olmuş başlığı ve asker potinleri bir arkadaş bunları gazeteye sarmış götürüyor... İnsanın ağlıyacağı geliyor...

Hâdise nasıl olmuş? Bomba nasıl patlamış? Kendimizi biraz topladuktan sonra bu sualleri sorabiliyoruz....

Üç rivayet çıktı: Bir rivayete göre 5 saniyede patlaması lâzımgelen bomba, bir iki saniyede patlamış. Bazı borbalarda saniyeli fitil olmazmış. İğne düşünce patlarmış v.s.

İkinci rivayet, bombayı çocuk yere düşürmüş... Yerde patlamış... Üvüncüsü, bomba yere düşmüş, Kaya hemen almış atacağı sırada olmadan patlamış! v.s. v.s. Her ne hal ise netice feci.. Bir hafif, iki ağır yaralı var.

Hastaneden haberler gelmiye başladı... Üsteğmen eyi... Fakat çocuklar ağır.. Ameliyat yapıldı... İş Allaha kaldı.. Nakliye Bölüğü başta olduğu halde bütün okul teessür içinde.. İki kişi bir araya geldi mi muhakkak bu hadiseden bahsediyor. Birbirimize soruyruz: Hastahaneden ne haber,,, Haberler birbirini tutmuyor. Ümit bir de birden yüzde altmışa çıktı.. Seviniyoruz. Fakat bu sevincimiz uzun sürmüyor: Yeni bir haber: Çocuklarda ümit yok!.

Bölükten her gün iki kişi gidiyor. Yaralıların başını sabahlara kadar bekliyorlar... Son haberler Kayanın iyi, Faruk'un çok ağır olduğu merkezinde... Başlarında nöbet tutan arkadaşlar mufassal malûmat veriyorlar. Bu hususta kim bir şey söylese etrafını sarıyoruz.

Bizim bölükte Faik isminde temiz, mümin, koyu müslüman bir çocuk var. Merdiven dipleri orada Faruk'un yanında idim. Faruk bomba rinde (Yedeksubayda namaz kılınan yer) sık sık

BİR ŞEHİDİN TABUTU ÖNÜNDE

Şu eller, şu omuzlar üzerinde taşınan tabut Faruğun tabutudur. Faruk! Biz geldik! Arkadaşların geldi!. Duymuyor musun? görmüyor musun?!... Faruk ses vermiyor. Faruk konuşmuyor!.. Faruk ölmüş!. Buna inanamıyoruz!. 4 gün evvel daha içimizdeyid. Bize komut veriyordu.. yaşlı gözlerimizin gördüğünü, dertli gönüllerimiz tastik etmiyor. Hayır, hayır, Faruk ölmedi. O, gönüllerimizde yaşıyor. İşte dik başı, asil ve vakur duruşuyla karşımızda.. Ölüm de hayat kadar gayet tabii.. Bunu biz biliyoruz. Fakat bu ölümde, tabiat üstü bir hal var!.. Hayatının baharında albayraklara sarılan Faruk, al kanlar içinde yatan Faruk!.. Bir bayram arifesinde bu ne ayrılık... Neden?.. Nereye gidiyorsun?.. Dün izin kâğıdın gelmişti. İzne çıkmıyacak mısın?!.. Bu gün tatil, gezmiyecek misin?!.. Nereye bu yolculuk!.. Ey vefasız tren onu nereye götürüyorsun?.. Ne söylesek, ne kadar ağlasak boş!.. Faruk gidiyor. Faruk öldü!... Faruk yolcu!.. İnsan daima yolcu değildir!.. Fakat yollar daima insanlarla doludur.. Mukadderat!... Hayat uzun bir yolculuktan ibaret... Hepimiz bir istasyonda inceğiz!. Fakat Faruk, sen çok çabuk indin!.. Daha görecekleriniz vardı!. Süreceklerin vardı... Subaylık elbisen mektepte kaldı. Resmin hâlâ boş karyolanda asılı... İsmin dudaklarımızda... Faruk gel etme... Bizimle kal!..

Seni bu genç yaşında kara topraklara teslim etmiye ellerimiz varmıyor!.. Sana öldün demiye dillerimiz varmıyor. Ey kara topraklar!. Faruk dün bizimle idi; bugün sizinle... Onu sıkmayın! ona çok basmayın.. Zira O size çok basmadı!.. Aslan Faruk, Yiğit Faruk, Erkek Faruk!... Dün bir hayattın! Şimdi bir mezar oldun!.. Bir gerçektin, bir hayal oldun!.. Bir fani idin!. ebediyete kavuştun!.. Sana ne mutlu!... Şu anda yüzlerce kalp senin için çarpıyor.. Bu topraklar için toprağa düşenlerin çocukları... Yedeksubay sırtlarında, vatanî vazifesini yaparken yeşil bir dal gibi, alkanlar içinde kara topraklara devrilen şehid kardeşini unutmadı!.. unutmıyacak!.. Vatan yolcularına, ebediyet yolcularına selâm bizden!.. Sana Ulu Tanrıdan rahmetler... Kederli ailene sabırlar... Başka ne diyelim Faruk!. Allahaısmarladık Faruk !!.....

namaz kılar durur. O söylüyor: Ben hâdise gûatanların fotoğrafını çekiyordu. Ona baktıkça Ürperiyordum. Faruk dedim "sen yaralanacaksın, öleceksin, ver şu fotoğraf makinasını, ayrıl ordan!.. Kaç defa makinayı aldım, tekrar aldı. ayrılmadı. Öyle bir hâdisenin olacağını katî olarak biliyordum. İçimden öyle geldi. Fakat ne yazık ki Faruk'u bomba atanların yanından ayıramadım."

Bazı kalpler vardır açıktır, uyanıktır. Hâdiseleri vukuundan evvel alırlar. Arkadaşa malûm olmuş...

Aradan üç gün geçti.. Hamdolsun, korktuğumuz olmadı. İnşaallah eyi olacaklar diyoruz. Hâdisenin beşinci günü... Cumartesi... Sabahtan silâh temizliği var.. Silâh temizliğinden saat 11.30 döndük.. Benim nöbetim var. Baktım: koridorlarda sessiz bir kaynaşma var... Herkes, herkesin yüzüne bakıyor. Kimse bir şey söylemiyor. Konuşmak bir nevi günah gibi.. Faruk Ölmüş?...

Sabahtan ölmüş.. 9.15 geçe, 16 Eylül Cumartesi... Nöbetçiyim: Yedeksubay Okulunun boydan boya uzanan dar uzun koridorları ahirete giden bir yol gibi geliyor bana.. Sanki bir başka dünyaya intikal ettim. Her şey, her şey ölümü hatırlatıyor. İnsan birden bire inanmıyor Faruk bölük odasından çıkıverecek gibi. Arkadaşlar bölük odasında toplandılar. Üsteğmen beni çağırtmış, gittim. Faruk için bir şey yazılacak, bir şeyler söylemek lâzım. Bunu sen yapacaksın!.. Sustum. Ölüm ve mukadderat karşısında susmak en mânalı hareket.... Konuşmak hoş olmuyor.. Hem Faruk'un cenazesi trenle İstanbula gidecek. Burada defnedilseydi mezarının başında bir şeyler söylenebilirdi; diyecek oldum, itiraz ettiler, trene konurken istasyonda hissiyatınıza, teessürümüze tercüman olan kısa bir konuşma... Şimdiden yazıver..

Nöbeti teslim ettim.. Bir şeyler yazacağım. Faruk!. Tren... Yollar... Ölüm... Hayat!... Bu dünyada hepimiz yolcuyuz. Fânî dünya, fânî insanlar... Karşımda bayrağa sarılmış tabut... Şunu yazdım.. «Bir şehidin tabutu önünde...»

KARA MEHMET

Hemşerim Kara Mehmet
Sen alnında ter boncuk boncuk
Sen ızdırap çizgileri derin derin
Diner elbet senin de kederin
Sen yağız çehreli merd erkek
«Allah namerde muhtaç etmesin» demiş
Arpa ekmeği yulaf ekmeği yemiş
Kan kusmuş kızılcık şerbeti demiş
Eie boyun eğmemişsin
Sen anadan doğma hürriyet
Gözü tok alnı açık Mehmet
Affetmesini de bilirsin
Kahretmesini de
Efendilik te sendedir, kuvvet te dert te
Bilirim be hemşerim
Seni bir kaç satır getirmez dile
Ocağına düştüm, sen bilirsin
Kara Mehmet
Düşmana kavisin aşka bağrın ince
Neylersin gönül hükmedince
Sen sevince Kerem misâli
Kuru kafa söze gelir
Kükreyince düşman dize gelir
Dağ taş seede eder.
Nâran kuşa kurda kırbaçtır
Gönül sana muhtaçtır sana muhtaçtır
Sen içimde sıla
Sen özlediğim memleket
Sen tarlalarda bereket
Sen hemşerim sen dadaşım
Sen Can yoldaşım Kara Mehmet!.

İsmet GÖNÜLAL

www.ulkunet.com

Bayilerin Resmigeçidi!.

★ ★

Evveli 9 - 10 sayılardadır. "O„ harfinde kalmıştık. Devam ediyoruz...

ORDU: Ziya Özbucak. Gürses Kitabevi: Bu zat doğrudur. Amma velâkin bir ordu mektup gönderirsin, vasıta bulursun, parayı ondan sonra gönderir. Bir az tez davransa çok iyi olur...

OSMANİYE: Mehmet Özcan. G. Bayii: Dürüst kişidir. Amma Özcanın da canı bir az ağır. Tezcan değil... Her ne hal ise kendisinden memnunuz.

OF. Asım Bakkal: Gazete Bayii. Ah desen de, of desen de faydasız Ses vermez. Soyadına uygun bir karakteri var. Gönder mecmuaları arkasından bak-kal!.

ORTAKLAR. Mehmet İğci: Bu bayi değil, hararetli bir okuyucumuz fedakâr bir Serdengeçtidir. Kendisine binlerce Serdengeçti okuyucusunun mânevi huzurunda teşekkürü bir borç biliyoruz.

ÖDEMİŞ. Mustafa gezer: Gazete bayii. Kuvvetli, fedakâr, namuslu bir bayimiz. Kendisinden biz derecesiz memnunuz. Onun ve Ödemişlilerin gayretleri, sayesinde Serdengeçti'nin bu kazadaki satışı 300 ü buluyor. Kendilerinden Allah razı olsun. Herkes Ödemiş bayiimiz gibi borcunu ödese, mesele kalmaz! Mustafa Gezer ve Ödemişlilere sonsuz teşekkürler.

POLATLI. Orhan Göksel: Bu da gazete bayii değil. Yalnız bizim Serdengeçtiyi dağıtıyor. Kendisine teşekkür ve minnetlerimiz sonsuzdur.

RİZE. N. Karahan: G. bayii. Alâkasız, ilgisiz bir âdem...

SAMSUN. Kutlu Bilgi Kitabevi: Mukaddes davaya gönül veren bir gönüldaş... Allah kendisinden razı olsun! Dürüst ve namusludur.

SAMSUN: Samsun'da davamızın yoluna başkoyan, temiz, cesur, fedakâr Güzeloğlu kardeşlere selâm ve sevgiler...

SALİHLİ. Yenigün Kitabevi: Ağır, gevşek, alâkasız.. Nediyelim hemşerim...

SÖKE. Mustafa Toksöz: Gayretli, kuvvetli, toksözlü, tokgözlü bir bayi... Memnunuz.

SÖKE: Ahmet Alpaslan: Hemşerimiz anadan doğma Serdengeçti. Mert, cömert, fedakâr bir genç. Hakikaten aslan. Selâm ve sevgiler.

SİLİFKE: Hasan Gayhan: Namuslu dürüst, fakat çok alıngan bir karakteri var..

SİİRT: İlhan Kitabevi: Kendisi müracaat etti. Eyi bir gence benziyordu. Fakat çoktandır cevap verdiği yok...

SANDIKLI. Söğütlü Mustafa (G. bayii): Dürüst adamdır.

SİVEREK: Fuat Özçınar: G. Bayii:. Eyidir. Galiba benim gibi dalgın. Hesapları karıştırıp durur.

SİVRİHİSAR. Eyyüp Aksoy: G. Bayii. Soyu gibi alnı ak, bir bayimiz. Eskibakiye hesapları da gönderirse memnun oluruz. Cesur, çalışkan, gayretli bir arkadaş... Tavsiye olunur.

Ş. KARAAĞAÇ. M. Ali Güvendik: G. Bayii. Ali'ye güvenilebilir. Biz de güvendik amma, bunun da kafası karışık. 10 ister, 10 daha der. Sonra tutar iade eder, karıştırır. Ne isteği belli, ne sattığı.

SAFRANBOLU. A. Sabri Kilcioğlu. G. Bayii. Dürüst, çabuk iş yapan, bir bayii. Bizden tam numara aldı.

SİVAS. Kâmil Kitapçı: Bu zat C.H.P. mensubu imiş! Geçen devrede mebusdu. Bunlar Serdengeçtileri satmadılar. Sivasta esaslı bir bayi arıyoruz.

SİVAS. Rifat Türker (Sayın hocamız): Serdengeçtilerin size karşı, hörmeti sonsuzdur.

TRABZON. Kenan Danyal. (Kitapçı): Karadenizliler, çok çabuk, aceleci, kıvrak insanlar amma, nedense bu işte ağır davranıyorlar. K. Danyal doğru, dürüst adam. Fakat, biraz çabuk davransa.

TRABZON. Doğruluk Kitabevi: Çok doğru imiş. Kendisi ve arkadaşları söyledi.

TRABZON. Fuat Kuşdil: G. Bayii. Fuat Kuşdille iyi iş görüyorduk. Gayretli bayi idi. Fakat nedense son zamanda gevşedi. 10. sayının, kitapların parası hâlâ gelmedi. Yazıyoruz, yazıyoruz, cevap vermiyor. Yoksa dilimizden mi anlamıyor. Bu kuşdil:.... bilemedik.

TOKAT. Nuri Diren: G. Bayii. Göndermez, göndermez, artık ümidiniz kalmaz. Nuri Diren, direnip direnip, sonra toptan gönderir, sizi mahcup eder. Toptancıdır, perakendeci değil!..

TURGUTLU. Sait Özdoğan: Kitapçı. Hakikaten özü, sözü bir, namuslu, çalışkan bir bayimizdir. Bizden tam numara aldı. Teşekkürler.

TOSYA. Ahmet Koşum: (G. Bayii). Bu bayimizden memnunuz. Dürüst, çalışkan, tez canlı.

TİRE. Kemal Halatçıoğlu: Bu dostumuz gazete bayii değildir. Bizim Serdengeçtiyi sevdiği için üzerine aldı. Büyük yardımlarını gördüm.. Ama sonradan gevşedi. Son hesaplar duruyor.

TİRE. Mustafa Uzunoğlu ? Aksekili: Bu da bayi değildir. Hemşerimiz, arkadaşımızdır. Bayi sanıp başkaları mecmua v.s. göndermesinler. Bize büyük iyilikleri dokundu. Namuslu, çalışkan, insanlar. Kendilerine teşekkürlerimiz sonsuzdur.

TİRE: Ahmet (Bakkal), Abdi Burgazlı D.P. Paşa Ma. Bucak Başkanı.. Sizlerden bir cevap alamadık. Tekrar tekrar uzun mektuplar yazdınız. Mecmua istediniz. Mecmualar gitti. Para gelmedi. Bu Tire başlangıçta çok iyi idi. Sonradan Fire vermeye başladı. Tire, Fire!..

TİRE. Kemal Toktürk: Size karşı minnettarız. Selâm ve saygılar. Alâkanızın devamını bekleriz.

TERME. Avni Yağcı: Serdengeçtinin sizde 37.30 alacağı var. Sen değilmiydin bize hapisanede iken mektup yazan. Ücretsiz satarım, mecmua gönderin diye hararetli, hararetli lâf eden. Nerde kaldı? Geçtik paradan, bir cevap bile verdiğiniz yok..

TEFENNİ. A. Eryılmaz: Bu da gazete bayii değil. İsmini buraya teşekkürlerimizi bildirmek için yazdık. Tefenni gibi küçük bir yerde bizim Serdengeçtiyi bir hayli yaydı. Sağolsun!.

TAVAS. Hasan Bal (G. Bayii): Namuslu bir adamdır. Bal gibi tatlı.

TAVŞANLI. Ahmet Hamdi (G. Bayii) Namuslu, gayretli, çalışkan.

URFA: M. Hulûsi Kılıçaslan (Kitapçı). Maalesef bu bayimizle hesabı kapadık Öyle bir vurdum duymaz ki.. Kaçıncı mektup. Kaçıncı rica.. Gerçi paramız kalmadı amma... ayrık söker gibi aldık paraları..

URFA. Vahdi Gaiberi: Bu yeni işe başlamış, genç, çalışkan bir arkadaşmış. Bundan böyle Serdengeçti Urfa'da yalnız bu arkadaşa gönderilecek. Herkese hararetle tavsiye edebilirim. Garantilidir.

VAN. Gençlik Kitabevi: Bu bayii elimize yeni geçirdik. Allah Mehmet Şeker cioğlundan razı olsun. O buldu bunu bize.. Hulûsi Kitabevi bizi 3 sene bekletti. Ancak taarruzla bir şeyler alabildik. Gençlik Kitabevi dürüst, çalışkan, çabuk iş yapan bir müessesedir. İş sahiplerine tavsiye ederim.

VEZİRKÖPRÜ: Burada iki bayi var İkisi de sık sık mektup yazar durur. Çok isterler, az satarlar. Karışık bir şey. Bir Fazıl Cömert: Hesabımıza baktık. Boyuna sipariş vermişsiniz. Şimdiye kadar bir şey göndermemişsiniz.

Diğeri: Rifat Kitapçı. Bir hayli mecmua, kitap gitmiş. Şimdiyedek 6 L. gelmiş. Vezirköprü, bizim Sıratköprüsünde de berbat... Bu köprüden geçebilmek pek zor..

YOZGAT. Lâtif Sayar ve oğulları Bu dostlar iyi çocuklar. Gelgelelim eski hesaplara bir türlü yanaşmıyorlar. Fazla Türkçü olduklarından, Yahudi olurüz korkusuyla eski defterleri karıştırmıyorlar. Kaç defa hesap çıkarıp gönderdik. Hiç Anlaşılan silbaştan yaptılar.

ZONGULAK. Rahmi Güney (Kitapçı Zonguldakta bir çıkmaza girdik. Made

(Sonu sahife 15 d

www.ulkunet.com

HİKAYE:

MOR BAŞLI KOÇ

Mehmet ALTINSOY

"Burma bıyıklı gardaşımı iydam etseler bu gadar zoruma gitmezdi" diyordu genç çoban.

"Aldırma be Apık, dedim. Canın sağ olsun."

Apık çoban kelepçe demirlerinin morarttığı sağ bileğini ovalıyarak cevap verdi.

"Orası öyle emmolu, velâkin bu iş ganıma dokundu hani..."

Çoban Abdurrahmanın hakkı vardı. İnsanlar (sevmek) arzusuyla mı doğar, yoksa doğduktan sonra mı bu duyguyu kazanır? Bu pek bilinmezse de hakikat her insanın yaşadığı müddetçe bir veya birkaç şeyi sevmiş olmasıdır. Çocuk annesini sever, bunun adı belli değildir. Genç yavuklusunu sever, baba yavrusunu sever, (evlât şefkati) olur. Fert milletini, vatandaş vatanını sever, (millet aşkı, vatan aşkı) olur. Sanatkâr eserini sever, sanat aşkı adını verirler. Abdurrahman da mor koçu sever, hem de tutku derecesinde. Buna da "olurya... Dünya hali..." derler.

İnsanların sevgileri gibi sevdikleri de çeşitlidir. Derviş (Hak) ına âşıktır, idealist (Ülkü) süne adak, Mecnun (Leylâ) sına tutkun... Apık çoban da sevmişti işte. Ama ne saçı topuğunu döğen bir köy yosmasını, ne de dünyada tek varı olan anasını ve kardaşını. O yalnız bir koçu sevmişti. Bayağı, yüzlercesini güttüğü, beyaz tüylü, düşük kulaklı, bön bakışlı koyunlardan birisinin kuzusunu akranından biraz irice bir davarı. Ve Abdurrahman ona âşıktı. Bir insanın bir davara sevdalanması biraz garip görünürse de öyleydi işte.

Eğer Apık çoban Mor koçu tutku derecesinde sevmeseydi bu başından büyük işe gövdesini sokmazdı. Şaka mı bu? Koskoca bir şehrin pazar yerinde yüzlerce insanın gözü önünde, sürüsünü otlattığı dağlardan başka yer bilmiyen, kendi köyünün halkından başka insan görmiyen, cahil bir çobanın, kazanın ileri gelen memurları huzurunda...

Apık çobanın bu işi yapmasında bir sır yoktu ve onu ağzından dinlemiştim.

Apık çoban terbıyıklı bir gençti. Doğduğu gün tabiat, ananın kucağına salıverilmiş, bütün ömrünce farkında olmadan, onunla mücadele etmişti. Bu yüzden de sağlam bir vücude sahip olmuştu. Uzun boyu ve geniş omuzundan vücuduna nisbetle biraz büyük ayaklarından, şişkin pazulu kollarından dolayı ona "Azman Apık" derlerdi.

Azman kelimesi iri kara gözleri, gür çatık kaşları, yanık cildi, alt dudağı yalama olmasına rağmen, ufak ağzı, ölçülü burnu ve yılda bir sabun görmesine rağmen, dalgalı siyah saçlarıyla bu oğlana pek yakışmıyordu. Belki bu lâkap insanlardaki kıskançlık duygusunun tesiriyle (Aslan) sözü yerine söylenivermişti. Apık, Abdurrahmanın kısaltılmışıdır. Bizim orda Abdurrahman adı kısalınca Apo, Apili olabilir ama bir gâvur adını andıran (Apık) şekline girmesi iiçin işe çekememezlik karışması lâzım. Her ne ise Apık böyle bir adamdı işte. Hemen hemen dağda büyümüş denebilirdi. Bizim köyde yaşa pek değer vermezler, Apo, Çapan onbaşı gilin askerden geldiğinde kırkı çıkmadık, söbelekte çocuktu. Çapan onbaşı 318 lidir. Varın gerisini siz hesaplayıverin. Ta söyleneni anlar, söylemek istediğini anlatır hale geldiğinden beri, fıkara babasına yardım olsun diye, çalışmaya başladı. Bir sene bostanda kuş taşladı. Devrikisi yıl Mehmet Ağanın arığını otlattı. Sonra da kuzusuna çoban durdu. Boyu biraz kabarınca koyun çobanlarının yanına Çeltek gider, yaz tatillerinde köye dönerdim. Bazı akşamlar, Apo çobanlara azık götürürken, iğdelerin arasına saklanıp onu korkutmak isterdik. Türlü hayvan taklitleri yapar ve karanlıkta birden önüne çıkıverirdik. O. soğuk kanlılıkla üzerimize atılır, çocuk yaşında bir kahraman edasiyle:

"Sizi bacısını... sıpaları" diye gürlerdi. Bu sefer de "bize sövdün" deyip insafsızca döverdik onu. Ama bir gün olsun ağladığını duymamıştık.

Aradan yıllar geçti, Apık çobanlığa terfi etmiş, ben de orta mektep talebis olmuştum. O hep dağlarda olduğu için hemen hiç görüşmemiştik. Bir gün karşılaşıverdik. İri kara gözlerini sarı şeritli şapkama dikerek, bir şey söylemiş olmak için:

"Şapgan hayırlı olsun..... evendi" dedi.

Sonra dalgın bakışlarını yere dikip değneğiyle çarığının burnunu döğmeğe başladı. O gün duyduğum azabı ve geçirdiğim ruh değişikliğini anlatamam. Şu kadar var ki Apoya karşı ilk merhameti, ilk ve daimî sevgiyi o gün en kuvvetli şekliyle duydum. Ne ise bırakalım bu hâtıraları, gelelim koç meselesine.

Genç çoban bir yıllık hakını fıkara babasına veriyor, o da bir çift öküzüyle ekip kaldırdığını buna ekleyip hırın yarın evini geçindiriyordu. Geçen güz düvende biraz yorulmuş, terli terli şöyle uzanıvermişti. Azıcık bağrı geçmiş, hemen uyanıvermişti. Uyanmasiyle sol böğründen sancı kitlemesi bir olmuştu. Meğer o sancı değil alıcı derdi imiş adamcağızın. Beş gün ateşler içinde yattı. Altıncı günü Allahın rahmetine kavuştu. Bu, babasını ölürken görmiyen Apo'ya çok dokunmuştu. Gerçi bir aralık anası, kıl şalvarını yamayıp getirdiğinde, babasının böğründe bir sancı olduğunu, Elif karıya oğcalattıklarını söylemişti; Elif karı ocaktı. Elinin değdi ağrı evvel Allah kirpeden kesilirdi. Amma gene Aponun canı sıkılıyordu.

"Ağam yatıyorsa düven ortada kalmıştır, azıkçıya deyimde yerime bir adam salsınlar; ben bir yol köye ineyim" diye düşünüyordu. Ama açıkçıdan evvel kara haberci gelmişti. Apo sürüyü Tanrıya ve üzerinde geze geze âşinası olduğu dağlara emanet edip köye geldiğinde babasının cenazesi kefenlenmişti bile. Bizim oralarda kefen bulunmadığı ve şehre gitseler de 4 arşın bez için doksan dokuz daireye baş vurmak icabettiğini bildiklerinden, ölülerini dinin emrettiği şekilde temizleyip bir yorgan çarşafına sarıverirler.

Apık çoban üstü pire pisliği ile lekelenmiş yorgan çarşafına sarılmış ölüyü görünce içi burkuldu. Kederli gözlerinden iplik gibi süzülen iki damla yaş yeni terleyen bıyığına kadar indi. Nâşın üstüne atılıp kucaklamak istediyse de onu tuttular. Babasının cansız vücudü karşısında başka ne bir hareket gösterdi, ne de ağladı. O her şeyi içine atıp dışarıya belli etmiyen insanların mânalı sessizliğine daldı.

Apo anasının yalvarmalarına aldırmadan harman sonunda hakkını tazeleyip gene çoban durdu.

'Ana ben çivçilikten ağnamam, bin koyunu güderim bir çivti süremem" diyordu.

Azman, babasını çok severdi. Bu yüzden de o acı günü bir türlü unutamadı. Ne zaman sulak yerine gelipte sürüyü hatıla yanaştırsa, şöyle bir kenara oturup derin derin içini çekerek babasını hatırlardı. Gözlerini yazın sıcağından eriyip ancak yamaçlarda parça parça kalan karlara diker; bu kara dağlarda beyaz lekecikler halinde uzayan kürtükleri babasının yorgan çarşafına sarılı nâşına benze-

MEHMET ALTINSOY

Mecmuamızın Neşriyat Müdürü Mehmet Altınsoy, Konya Aksarayına bağlı "Çardak" köyündendir. "Bizim Köy" müellifi Mahmut Makal'ın öğretmenlik yaptığı, köyden. Mehmet köylünün derdini kendine dert etmiş bir köy çocuğudur. Onun bir avuç Anadolu toprağı kadar mütevazi ve mânalı varlığında biz bütün Türk köylerinin, Türk köylüsünün hasret ve hasletlerini buluyoruz. Şimdi size Mehmedin bir hikâyesini takdim ediyoruz. Bu hikâye köylünün sefalet ve cehaletini kendi menfur maksatları için sömüren sözde istatistiklere dayanan düzmece hikâyelerden değildir. Mehmet bu hikâyesinde yerli bir dille konuşmuş, Anadolu insanını keşfetmiş, onun ehemmiyetsiz, sathî gibi görünen en hassas, en derin yerine temas etmiş; halk ağzıyla söliyelim: Bamteline basmıştır.

M. Y.

www.ulkunet.com

tirdi. Bir gün gene bir ağaç dibine oturmuş dalgın gözleri karşı dağlarda, düşünüyordu. Yeşil fundalıkların bittiği yerde yosunlu kayaların başladığı dağlar, derin ve dik uçurumlar halinde uzayan vadiler, sarp yamaçların arasına sıkışmış parça parça karlar, genç çobana babasını hatırlatan kürtükler. Sonra dağların eteğinde hemen başlayıp insana sonsuzmuş hissini veren ova... Ova bozkır renkli, dağ yeşil, ovada sıcak beyinleri pişiriyor, dağda karların eridiği yerde buz gibi sular akıyor. Apo bu renk ve iklim ayrılığının ortasında, karları uzaktan seyrediyor, ovaya yukardan bakıyordu. Güneşin kavurduğu esmer yüzü, yalama dudağı erkek develerinki gibi aşağıya sarkmıştı. İçini bunaltan bu garip hissin mânasını bilmiyordu ama, tesellîye pek muhtaç olduğunu anlıyordu. Böyle anlarında daldığı üzücü düşten uyarıp avutabilecek kimseye ömrünün yarısını verebilirdi.

Bu sırada birden ensesinde sıcak, ıslak ve muşultulu bir nefes duydu. Sonra ıslak ve sıcak bir şeyin kalın boynuna dokunduğunu hissetti. Bir çoban arkadaşının yârenlik yaptığını sanarak, bu sızısı tatlı hayalden uyandırıldığına kızgın, yerinden fırladı. O anda karşısındaki kim olursa olsun işi bitikti. Babasının hâtırasına hürmetsizlik eden bu densizi parçalamaktan onu alıkoyacak kudret yoktu artık. Fakat ayağa kalkıp geriye dönmesiyle öfkesinin uçuvermesi bir oldu. Karşısında bir insan değil o bön, o koyunca bakışıyla bir erkek şişek duruyordu. Şişeğin patlak gözlerinden süzülmüş iki damla yaş tozlu yüzünden gilizli burnuna doğru sızıyordu. Belki hayvanın gözüne toz kaçtığı için suyu akıyordu. Ama genç çoban onu babası için ağlıyor zannetti. Evet, ölen babası için ağlıyan bir hayvan. Dünyada tek insan dostu olmadığını sanan bu genç oğlanın, sayısı yüzleri bulan hayvan dostlarından birisi acısına ortak oluyordu. Apo tıpkı babasının öldüğü günkü gibi, iri kara gözlerinden iki damla yaş akıttı; eğilip şişeği gözlerinden öptü.

İşte Aponun acısını paylaşan davar (Mor başlı koç) tu; o günden sonra çobanla mor koç arasında, iç yüzünü ancak o hayatı yaşıyanların bileceği bir dostluk başlamıştı. Apo, ağasına bir kuzulu koyun verip mor baş öğeci almıştı; artık babası için üzülmüyordu. Ne zaman o çok sevdiği insanı hatırlasa mor koçu "dübüüüü" diye çağırıyor, onunla konuşuyor, dilinin döndüğü kadar derdini ona anlatıyordu. Mor koç sanki dinliyormuş gibi patlak gözlerini çobanın yanık çehresine dikiyor, yüzünü muşultularla kokluyor, ucu yukarıya kalkık ölçülü burnunun üzerinde biriken ter tanelerini yalıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

ISITMA ve ÇELTİK

Seçim sıralarındayız. Herkes seçim nöbeti ve humması içinde... Ankara Nümune Hastahanesi eski şef operatörü Burdur Milletvekili Dr. Şerif Korkud'un humması ve sıtması başka... Sık sık matbaaya uğruyor. Isıtma ve Çeltik kitabını bastıracak. Sıtmanın Anadolu köylüsü üzerinde yaptığı tahribatı canlandıracak resimler lâzım. Şerif Korkut tam adamını buldu. Türkiye'de köylünün derdini kendine dert edinen tek bir idealist Karikatürist ressam var: Hüseyin Mumcu... Mumcu, Dr. Şerif Korkud'un kitabı için, sefahat ve sefaleti yanyana gösteren canlı tablolar yapıyor. Sefahat çeltikten, çeltikçilerden geliyor, sefalet sıtmadan.. Şerif Korkud'un sevincine son yok!.. Mumcunun tablolarına baktıkça çocuklar gibi seviniyor.. Gözleri ışıl ışıl... Kitap çıktı. Kitabın çıkmasıyla Şerif Korkud'un sevinci de sönüverdi... Alan yok, satan yok!.. Millet seçime hazırlanıyor. Meydanlar, mitinglerden, nutuklardan geçilmiyor.. Bu gürültü içinde sivrisineğin sesini kim duyar?.. Dr. Şerif Korkutla beraber biz de istiyorduk ki bu kitap bir mesele haline gelsin ve bu mesele çözülsün!.. Ne yazıktır ki bir milletin sıhhat dâvası, beka davası olan bu dava, bu mesele ve bu dava ve meseleyi en acı şekilde, rakamlara, hâdiselere dayanarak canlandıran bu kitaptan kimsenin haberi olmadı.

Biz düşman deyince yalnız Moskofu, şunu bunu düşünürüz.. Şu beğenmediğimiz, mühimsemediğimiz hastalığın, sıtmanın ne yaman bir düşman olduğunu Şerif Korkudun kitabını okuduktan sonra daha iyi öğrenmiş bulunuyoruz. Anadolu, sıtmadan yirmibeşten fazla millete mezar olmuş, bu yüzden nice nice medeniyetler helâk olmuştur.

Bir misâl olmak üzere Antalya'yı ele alalım. Antalya ovasında çok eski zamanda 3.000.000 nüfus varmış. Bu gün bu mıntıkada gördüğümüz büyük şehir harabeleri, binlerce kişiyi alan tiyatro binaları bunun canlı delilidir. Bugün bataklık ve sıtma yüzünden Antalya ovası bomboştur. Bu mıntıkadaki birkaç kasabanın da nüfusu bir iki bini geçmez!.. Kitaptan aynen şu parçayı alıyoruz:

«Antalya'ya, bundan 65 yıl önce Osmanlı İmparatorluğundan ayrılan parçalardan bir nüfus akını başlamıştı. Bunlar arasında Cezayir, Tunus, Trablusgarb, iki defa Mısır ve Akkâ, Fizan, Kafkas, Bulgaristan, Romanya, Şarki Rumeli Eyaleti, Yunanistan, İtalya, Mora yenişehir, Dobruca, Kırım, Adakale ve Rumelinden gelen muhacirleri saymalıyız. Bu memleket parçalarından getirilen ve Antalya iline yerleştirilen göçmenlerin sayısı milyonlara varmaktadır. Ayrıca bu milyonlara tâ şah severlerden beri devamlı surette buraya yerleştirilen göçebe Türklerden Yörükleri ve Türkmenleri de katmak lâzımdır. Üç milyona yaklaşan bu nüfus, Antalya'nın nüfusunu (Kazalariyle beraber) bir türlü 255.500 den yukarı çıkaramadı.

Antalya'yı ben de iyi bilirim. Orta tahsilimi orada yapmıştım. Yattığımız pansiyon binasının pencerelerinden sinekler arının kovanına işlediği gibi işlerdi. O kadar ki okuduğumuz kitabı ellerimizle tutamazdık. Ellerimizi sivrisineklerin hücumundan korumak için saklamak zorunda kalırdık. O zaman Antalya ovalarında bolca çeltik ziraati yapılıyor, hazır tabiî bataklıklar yetmiyormuş gibi, sun'i bataklıklar meydana getiriliyordu.. Şerif Korkud, sıtmanın ve paranın en büyük dostu olan bu çeltik ziraatının üzerinde ısrar ve ehemmiyetle duruyor.

Biz de Seyhan'dan, Ceyhan'dan, yurdun muhtelif köşelerinden mektuplar aldık. Bir avuç haris, bezirgân adamın, beş on mütekallibenin keselerini doldurmak için, bir milletin sağlık ve bekasını tehlikeye atmak, cinayetlerin en büyüğüdür.. Çeltik ağalarının nasıl bir dolap çevirdiklerini çeltik ekimi müsaadesini almak için Ankaradakileri nasıl para yağmuruna tuttuklarını biliyoruz.

Şerif Korkud, kitabına ayrıca çeltik ve sıtma hakkında, bilhassa Çukurova halk şairlerinin yazdıkları şiirleri, destanları, toplamış... Bu hususta kitaba ayrı bir çeşni ve renk veriyor. Çeltik ve ısıtmanın halk vicdanında nasıl bir reaksiyon yarattığını anlamak bakımından bu şiir ve destanlar çok mühimdir. Okuyucularımıza bir fikir vermek için Ali Dılçoğlunun «Sivrisinek destanından» bir parçayı buraya alıyoruz:

Size şikâyetim sivrisinekten,
Gün aşmadan çıkar gelir efendim,
Zengin cibinliğin kurmuş tahtına
Bu bizim halimiz nolur efendim!.

Günlerce valinin yanında yattılar,
Sıhhiyeyi ürüşvete tuttular
Fakirleri bir ateşe attılar.
Bu bizim halimiz nolur efendim!.

Çeltikçi yaylada hiç sinek yemez,
Fakirin hakkını onlarda komaz,
Vicdanı çok temiz, ürüşvet yemez,
İnşallah bir memur gelir efendim.

Aşık Bayram'ın «Pirinç Destanı»ndan bir parça:

Cani imiş çeltükçinin yekûnu,
Balkan etti köyümüzü göl gibi,
Hep su bastı fidanların kökünü
Bomboş oldu yeşil ova çöl gibi..

Yok mu yiğit şu çeltiği kaldıran,
Mini mini masumları güldüren?
Gazi olur çeltükçiyi öldüren
Uçar gider Cennetine yel gibi.

Durdu saban, işlemiyor yabamız,
Harap oldu hep ilimiz obamız,
Asker bekler bizden devlet babamız,
Doğurmuyor, Fatmacıklar dul gibi...

Yerimiz olsaydı çeltik mevlûdundan da örnekler verecektik. (Adamcağızın ciğeri yanmış, daha doğrusu dalağı şişmiş, çeltik ve sıtma hakkında koskoca mevlûd yazmış).

Bilindiği gibi çeltik bir müstemleke nebatıdır. Vatan topraklarını babalarının çiftliği gibi kullanan, iş başındaki adamlarla anlaşarak Türkiyeyi bir müstemleke haline sokmak istiyenlere karşı, vatanını, milletini seven herkes cihad açmalıdır. Herkes çeltik ziraatinin ürettiği, şımarttığı sıtma karşısında en az Dr. Şerif Korkut kadar ürpermeli, titremelidir.

Bize böyle bir eser verdiği için değerli memleket adamımız Dr. Şerif Korkut'u tebrik eder, bu kitabı milletin sağlık dâvasıyla ilgili herkese, bilhassa doktor ve sağlık memurlarına hararetle tavsiye ederiz.

www.ulkunet.com

MİZAH SAYFAMIZ:

Gülünç Hakikatlar!

Kapalı odalar!

30 yıllık bir mebusluk hayatından sonra baba ocağına dönen, meşhur Rasih Kaplan "Bize ne yaptıysa o kapalı odalar yaptı, şefe (burada arızi fizyolojik bir tâbir kullanıyor) gel şu kapalı odalı seçim kanununu kabul etme, sen bu milleti bilmezsin, D.P. ye yüz verme dedim, lâf anlamadı; bizi de, kendini de perişan etti" demiş. Her şeye rağmen bir halk adamı olan Rasih Kaplan milletin temayülünü iyi anlamış, anlamış amma ne yapsın. Şef demokrasi demiş tutturmuş. Gerçekten öyle oldu. Kapalı odalar C.H.P. nin başını yedi. Bizim millet edepli olduğu için açıkta herkesin gözü önünde bir şey yapamadı. Fakat kapalı odalarda ibadet de gizli, kabahat de, sözü fehvasınca C.H.P. nin geçmişini, geleceğini, işini bitiriverdi.

Rasih Kaplan haklı.. Fakat hâlâ gözü mebuslukta takılı.. 30 yıl bu... be mübarek. İnsan 30 yıl babasının evinde bile duramaz. Otur gayri...

Yevmî gazeteler

Okuyucularımız yazıyorlar "Bazı gazeteler, yok güzellik kıraliçesi seçiyoruz, yok fotojenik kadın müsabakası yapıyoruz diye, üçbeş gazete fazla satabilmek için türlü hafiflikler yapıyorlar. Sözde bu gazeteler ağır başlı gazetelerdir. Serdengeçti şunlara bir yüklen görelim seni" diyorlar.

Aziz okuyucularım: Bunlarda ne var? Siz Perileri, Gelincikleri, Haftaları, Salonları, Soksolojileri görmediniz mi? Bunlar ilim, sanat perdesi altında milletin cinsî hayatını tahrik ederek gençliğin bel suyu ile geçinen herifi naşeriflerdir. Serdengeçti elinden gelse bu gibilerine yüklenmek değil, uçuracak amma kaç para eder. Kaç defa yazdık. Söyledik. Vız geldi, tırs gitti. Neyliyelim. C. Savcısı değiliz ki takibat açalım. Savcılar, avcılıklarını bizde denerler. Gösterirler.. Hemen bizi vururlar. Tahrikçi, diye.. Evet biz vicdanları tahrik ediyoruz. Hab-ı gaflette olanları uyandırmıya çalışıyoruz. Onlar orta uzuvları tahrik ediyorlar.

Sözde ağırbaşlı gazeteler değil mi? Öyle yazıyorsunuz. Hayır aziz okuyucular hayır, onların ceplerinden başka her şeyleri hafif.. Türk halk efkârı nerde? Bu basma kâğıt tüccarları, Babıâli simsarları nerde?

Cinsiyete ait bilgimiz - ilgimiz çoğalıyor

Terakki var. Demokrasi ile beraber, cinsiyete, orta uzuvların faaliyetine ait neşriyat ta aldı yürüdü. Mahrem hiçbir köşemiz kalmadı. Müstehçeni unuttuk. Aman Allahım, neler yazılıyor, neler?!..

Meselâ orta uzuvların lojisini yapan bir derginin son sayısında şöyle bir başlık var: "Erkek uzvu büyütülebilir mi?" Gazetelere aynı şekilde ilân da vermişler. Sürüm için birebir. Şimdi herkesi bir merak sarmcak "büyütülebilir mi, büyütülemez mi?"

Artık bundan böyle boşanmalara sebep olan hallerden biri belki de en mühimi ortadan kalkacak. Kadın, erkeğin orta uzvundan memnun değilse, bir büyültme mütehassısına gidecekler, mesele hallolunacak!

Tabiî bu keyfi yerinde, aklı orasında olanlar için. Büyültmeyi geç, herkes şu sıkıntıda hazırını nereye koyacağını bilmiyor!...

Lâikler, ayıldı..

Ömründe bir defa bile Allah kelâmını ağzına almıyan, evlendiği gece namaz kılması için odasına serilen seccadeyi çizmesiyle tepen, Cumhurbaşkanı iken bayramlarda Diyanet İşleri Reisini bile kabul etmiyen, buna mukabil Atinagorosla sarmaş dolaş olan C.H.P. Genel Başkanı bu sefer ramazan bayramında bütün vatandaşlarını kabul etti. Elini öptürdü. Bayramlaştı.

Milletin bayramını fitre zarfı dağıtırken, kurban derisi toplarken hatırlıyan lâik Ulus gazetesi bu havadisi müteaddit defalar yazdı durdu.

İnönü ve ona bağlı "10" Kr.luk Ulus bu hareketleriyle tövbe ettik, pişman olduk, imana mı geldik, demek istiyorlar acaba.. Kim inanır?

Onların müslümanlığı huy müslümanlığı değil, oy müslümanlığı.....

C. H. P. nin kiri
(gecikmiştir)

Seçim sıralarında sayın bayan, yanlarına daha birçok hanımefendileri alarak Ankara köylerine sabun dağıtmaya çıkmış. Maksat, tabiî oy toplamak. Koca karının birine de bir kalıp sabun verirler. Bu koca karı sayın bayana ne derse beğenirsiniz...

— Hanım hanım! Bu bir kalıp sabun sizin kirinizi temizlemez!

İnönünün açılan ağzı

Gazeteler yazdı; şurada, burada söylenip duruyor. İnönü Pekere milletin parasından 80.000 lira vermiş. İnönü bunu yalanlıyor. Hem de nüsha nüsha.. Ulusa bir, Vatana bir nüsha göndermiş; bu yalanlamadan...

Kendisi söylüyor. Bu hâdiseyi yalanlarken genel şefin kullandığı tâbirlere dikkat edin: "Alçakça, namussuzca bir iftira". Bu ne hiddet, bu ne şiddet a şefim. Bir de Aldoğana küfürbaz derler. Anlaşılan millî şef, millî küfürlerin de örneğini verecek. Sandalyada otururken, hususi trenle seyahat ederken ne de kibar, nezih konuşurlardı. Meğer ol nezaket de sandalyadan geliyormuş...

Hüseyin Cahidin makalelerini, Ankara gazetesini, bir de değişmez başkanın küfürlü yalanlamalarını okuyanlar hangi partinin küfürbaz olduğunu anlarlar.

Neşelimiyim, değilmiyim!

C. H.P. seçimi kaybetti. "Ulus" ve onun emsali gazeteler bu müthiş yıkımı, bu korkunç mağlûbiyeti bile İnönünün bir nevi zaferi gibi kabul ettiler. İnönüyü alkışladılar. 30 yıldır şefleri alkışlamakla, onların zaferlerinden bahsetmekle vakit geçiren bu efendiler başka türlü hareket edemezlerdi zaten!.. Fakat ne yapsalar, ne etseler İnönünü güldüremediler. Delegeler kabulünde rekoru kıran ve her gün "Ulusta" mütebessim pozlariyle arzı endam eden şefi o güler yüzüyle göremez olduk. Reisicumhurluk gibi o memnun çehre de tarihe karıştı artık...

İnönü teselli ziyaretine gelenlere soruyormuş: - Zoraki gülmiye çalışarak - "Neşemi kaybetmemişim değil mi? Ben eskisi gibi neşeli değil miyim?!.."

Tıpkı Hasan Âli'nin "o vekil benmiyim, değilmiyim" diye sayıkladığı, kendi kendine sualler sorduğu gibi...

Yine duyduğumuza göre seçimi kaybeden genel şef "koynumda yılan beslemişim yılan!" diyormuş. Koynunda beslediği bu yılan Türk Milletidir. A genel şefim, mademki bu milleti bir yılan gibi görüyorsun; 30 yıl hiçbir şey yapmıyan bu yılan sizi bir defa sokuvermiş çok mu? Şerbetli değilsiniz ya!...

Ölürsem mort - kalırsam lord!..

Koreyi, paraya tahvil edenler de varmış! Duyuyoruz: Koreye gidenlere Amerikalılar şu kadar dolar veriyorlarmış, bu kadar dolar veriyorlarmış!.

Bilhassa gönüllüler "zaten burada adam olacağımız yok, sürünüp duruyoruz, ölürsek mort oluruz, kalırsak lord!. Kore apartmanını hemen dikeriz. Bu dünyanın da geçmişini..... rız! v.s.". Biz bu sözlere inanmak istemiyoruz. Vezinli kafiyeli bir lâtife olsa gerek... Biz Türkler yalnız ve yalnız Allah için - millet için - vatan için can veririz. Bizim parolamız "ölürsem şeşid, kalırsam gazidir". Mort - lord hikâyesi, para için harbeden müstemleke askerlerinin parolası olabilir.

Kadın güreşçiler

Su katılmamış, dejenere olmamış bir şeyimiz vardı: Güreşlerimiz. Eskiden dünya milletleri arasında her şeyde öncü idik.. Birinci idik. Son zamanlarda tam aksine, sondan birinci olduk. Bunun bir tek istisnası vardı: Güreşlerimiz, pehlivanlarımız.

Şimdi duyduk, okuduk ve öğrendik ki tam bir erkek işi olan güreşe, ellerinin hamuruyla - asrî konuşalım - tırnaklarının manikürü ile kadınlar da karıştı. Artık hayır gelmez..

www.ulkunet.com

ZİYA GÖKALP

(Başı 4 üncü sahifede)

eter zannındayım. Yetişmezse idîfen onun eserlerini okusunlar ve kızarsınlar.

Yazıma son vermeden onun Maltada esir iken, kızı Seniha'ya yazdığı bir iki mektuptan da birer cümle almayı yerinde buluyorum. Zira insanın hususi hayatı insan ruhunun ifadesidir. Bu ifadede en samimî bir babanın kızına yazdığı mektuplar da kendini gösterir.

(Ayni hal din sahasında da gözükür. Evvelleri hocalar herkesi cehennem azabiyle korkuturdu. Şimdi herkes dinden, sevgi, şefkat, vecd ve meserret istiyor. En iyi din, Allahı en çok sevdiren dindir) (12).

(Hiç kasvet çekmeyiniz. Allah vardır. Tekâmül vardır. Tabiî bir adalet vardır.) (Bugünkü ahvale bakıpta Allahın adaletinden şüphe etmemeli. Allah sabırlıdır. İnsanların da sabırlı olmasını ister. Onun kanunu insanların adalete, hürriyete, mükemmeliyete ulaştırmaktır. Bizim bütün çektiğimiz sabırsız, telaşlı ve heyecanlı olmamızdandır) diyor. Yazımı onun bir ilâhisinden aldığım örnekle bitirerek kendisine Tanrıdan rahmetler dilerim.

Benim gönlüm kış günü aç
Kalan bülbül gibi muhtaç
Kuhum kasta sensin ilâç
Beni dertten kurtar Tanrım.
Zahit duyar celâlini
Veli sezer cemalini
Ben isterim visalini
Geldim sana dildar Tanrım
Kalbim gece sen bir güneş
Kışım senden alır ateş
Yalnızlıktan sen ona eş
Neşat sensin yüce Tanrım.
Aşık ağlar (Canan) diye
Asker ölür (Vatan) diye
Deve okuyor (İrfan) diye
Murat sensin yüce Tanrım.
Yoksulların hazinesisin
Öksüzlerin annesisin
Sen bir şefkat sinesinin
İmdat sensin yüce Tanrım (13).

Abdülhadi TOPLU

---

(1) Ali Nüzhet (Z. Gökalp) Hayatı ve eserleri Sa. 21.
(2) Kâzım Nami Duru Z. Gökalp) S. 93.
(3) Kâzım Nami Duru (Z. Gökalp) S. 93.
(4) İslâm mecmuası 12 Mayıs 1332, sayı 44 Din ve şeriat).
(5) Z. Gökalp (Yeni Hayat) Sa; 9.
(6) Z. Gökalp (Türkçülüğün esasları) Sa: 135 (Dini Türkçülük).
(8) Z. Gökalp (Yeni Hayat) Sa: 7.
(9) Z. Gökalp) (Yeni Hayat) Sa: 7.
(10) Z. Gökalp (Yeni Hayat) Sa: 8.
(11) Z. Gökalp (Yeni Hayat) Sa: 8.
(12) Z. Gökalp Malta mektupları Sa: 111. 113
(13) Z. Gökalp Yeni Hayat Sa: 36. 37.

ÖZ - AR KİTAPLIĞI

Denizciler Caddesi, Yeni Matbaa karşısı

Serdengeçtinin mevcut eski sayılarını (3 - 4 - 5 - 8 - 9 - 10) ve bütün milliyetçi Neşriyatı buradan temin edebilirsiniz.

Kandemir'in «Enver Paşa Türkistanda» isimli 250 Kr. satılan kitabı burada 150 kuruş. Hamdullah Suphi'nin «Dağ Yolu» bir liraya satılmaktadır. Pul gönderenlere gönderilir. Aynı zamanda **ÖZ - AR** kitapları eski kitap alır, satar.

Bundan Sonra SERDENGEÇTİ

Biliyorsunuz, Serdengeçti evvel Allahdan, sonra okuyucularından gördüğü emsalsiz ve rakipsiz yardım sayesinde tek başına amansız bir mücadeleye atıldı... Kötü niyetlere, şer kuvvetlere karşı mukaddes bir cihad açtı.. Her şeyin iç yüzünü meydana çıkardı; rezilleri rezaletleri en dik bir seciye, en tok bir ifade ile rezil etti.. İmansızlar saltanatının dayandığı temellerin altına dinamitler yerleştirdi. İlk mekteptem üniversiteye kadar bütün telkin ve terbiye müesseselerinde Allahsız ve ahlâksızların genç sinelerde açtığı yaraları, işledikleri kanlı cinayetleri bütün dehşetiyle açığa vurduk. Mukaddesleri ayaklar altında çiğnenen Müslüman Türk milletinin 25 yıllık hıncını, intikamını aldık. Halkın çekingen, her şeyi oluruna bırakan vicdanını, kamçılayıp imanını tazeliyerek şerirlere karşı müdafaa ettik. Hareketa getirdik. Haktan ve Halktan gelen bu hareket nihayet imansızlar saltanatını devirdi. Milli irade tecelli etti. Biz bunu yaparken hiç bir partiye, hiç bir kula kulluk etmedik. Hiç bir menfaat gözetmedik.. Sadece Allahın emirlerinden birini yerine getirdik.. Bugün de aynı yolun yolcusuyuz. Hiç bir partinin ve hiç bir adamın adamı değiliz. Memleketin, milletin, mukaddes davanın adamı olmıya çalışıyoruz. Bugünkü iktidar artık eski iktidar değildir. Halkın reyi ile iş başına gelmiştir. Meşrudur. Meşru bir idare ile, gayri meşru bir iktidar karşısında takınacağımız tavır tabiatiyle başka olacaktır. Bu demek değildir ki, D.P. hükûmetinin her icraatını, her hareketini tasvip edip alkışlıyacağız.. Bilâkis halkın isteği ile iktidara gelen bir parti, halkın isteğine, halkın menfaatına aykırı bir iş yaparsa, bu en hafif tâbiriyle millete ihanet olur. Yeni hükûmetin böyle bir hareketini görürsek C. H. P. karşısına nasıl dikilmişsek, D.P. karşısına da öylece dikileceğiz.

İdare edenle, idare olunan - Devletle, millet arasında sağlam bir köprü vazifesini göreceğiz. Ama, bizim köprümüzden «ayıyı dayı» diyenler geçemiyecek. Memleketin en büyük düşmanı, ayı - dayı zihniyetidir. Dalkavukluk, riya, namussuzluk, hırsızlık, fuhuş, taklitçilik, vatansızlık, hainlik, bolşeviklik... bütün bunlara karşı amansız bir mücadele açmıştık. Bu mücadelemize devam edeceğiz.

YIKILDILAR !

(Başı 3 üncü sahifede)

Münevverlerimiz köyden ve kasabadan kaçıyor. Geçim zorluğu, işsizlik kabildiğine... Bir tarafta asansörle inip çıkan, kâşânelerde yaşıyan insanlar, bunlara gök sakinleri diyebiliriz. Diğer tarafta mağara devri yaşıyan vatandaşlar. Yeraltı sakinleri... Bir tarafta, haritada gösterilecek kadar toprağı olan ağalar, beyler; diğer tarafta gönüllü köleler.. ortaklar... Halkçı Halk Partisinin Cemiyet nizamı... Bir de utanmadan bizden hesap sorun diyorlar!... Hangi hesap, hangi kitap ey kitapsızlar!.. Atı çalan Üsküdarı geçti!.. Hırsızlık devletleşti; ahlâksızlık milleşti.. «Bu memleketi biz kurtardık» diye başa geçenler, diktatörler ve onun dalkavukları memleketi öyle bir batırdılar ki, kurtarabilene aşkolsun!.. İktidara hangi parti gelirse gelsin, isterse bin parti değişsin, bu köhne kadrolar, bu iki, üç, dört yüzüler, bu sahte tavırlar, bu kof, bitmiş, tükenmiş, yıpranmış kıymetler, bu mukallidler, bu bina ve zina medeniyetçileri, bu ruh düşmanları, yerin dibine geçmedikçe, millet kendi kendine gelmedikçe ne yapılırsa yapılsın boştur.. Bütün eller boş, bütün gönüller boş!.. Onun için bizim muhalefetimiz parti muhalefeti değil, millet muhalefetidir. Göklerden yağarcasına, yerlerden doğarcasına, tertemiz, dupduru bir muhalefet!...

C.H.P. kendini ebedi bildiği, putlarını ilâhlaştırdığı için gafil avlandı. Millet onları 14 Mayıs 1950 de yerin dibine geçirdi!.. Cehenneme kadar yolları var!.. Bizim milletin bir garip hali var.. Düşene acır. Geçmişi çabuk unutur.. «Kör öğür badem gözlü olur» derler. Bütün korkumuz burada!...

Ey Türk Milleti!..

Bu gün sözde muhalefeti temsil edenler, dünkü alkışçı, şaksakçılardı.. Bu gün sana yaranmak istiyenler, ayaklarına kadar gelenler, dün seni ayak altı edenlerdi.. Bu gün adaletten, hakkaniyetten, maneviyattan bahsedenler dün senin imanını, vicdanını alçakça çiğniyenlerdi. Vatan ve millet cellatlarını unutma! ve affetme!...

SERDENGEÇTİ

Bayilerin Resmigeçidi !.

(Başı sahife 11 de)

ocakları sanki başımıza yıkıldı. Ne yol bulabildik, ne iz. Rahmi Güney iyi, dürüst adamdı. Sonradan bizim dergileri satmayıverdi. C.H.P. den midir, nedir? Şimdi Efeni'de bulunan arkadaşımız Nevzat Nazifin yardımıyla iyi bayi bulduk:

1) Nazif Aytan: Aman efendim keşke bulmaz olaydık. Bu zatı şerif, kâh mecmualar gelmedi der, gâh 39.84 hesabı 10-12 gösterir, ben de, ısrar ettim: Her hafta bir mektup. Her hafta bir hesap pusulası.. Bay Aytan nihayet ağzını bozdu. Hem suçlu, hem güçlü.. Sert bir cevap verdik. Bu sefer yelkenleri Karadenize indirdi. Başkasının ağzından mektup yazdırdı. Güya kâtibi yazıyor. "Patron Nevzat Bey, kendileri İstanbuldalar, paranın gönderilmediğinden haberi yok.. Siz buradaki arkadaşların anlattığına göre Gayet yüksek v.s. bir sürü traş.

Serdengeçtiyi soruyorlar. Aman acele gönderiniz. Kusur işlemişsek affınızı rica v.s. 30 lira gönderiyoruz....

30 L. geldi, 5.80 kalsın dedim. Bir daha mecmua göndermiyecektim. Dayanamadık. Yine gönderdik. Son sayının "16" parası gelmedi. İkincisi..

Nihat Atman: Bu temiz bir adammış. Ama az satış yapıyor... Velhasıl Zonguldakta iş yok!...

www.ulkunet.com

MİLLÎ CEPHENİN MÜCADELE ORGANLARI:

BÜYÜK DOĞU

Büyük islâm dâvasını, asli kaynaklarına kadar inerek, büyük bir heyecan, sonsuz bir aşk, cesaret ve dirayetle müdafaa eden, zamanımızın köhne, sahte kıymet ve kuvvetlerine karşı, amansız bir mücadele açan bu mecmuayı hararetle tavsiye ederiz.

Bize N. Fazıl'ın şahsı, karakteri hakkında, gerek şifahen, gerek mektupla sual soran kardaşlara deriz ki: Bu dava, şahıs ve şahıslar davası değildir. Büyük Doğuya, büyük dâvaya bakınız.

ORHUN

N. Atsız bu adı taşıyan dergisini Ekim ayında çıkaracak. Atsız ve arkadaşlarını yakından tanıyoruz. Bunlar, eğilmez başlar, dik seciyelerdir. Kökten ve toptan muhaliftirler. Demokrasi ile meydana çıkan muhaliflerden değil.. Bütün temennimiz yeni çıkacak **Orhun**'un islâmdan sonraki yaşıyan Türklük üzerinde durması, Türkçülüğü Lise talebelerinin elinden, vezin kafiyeden kurtarıp bu ideali hak yoluna, halka yarar bir hale getirmesidir.

MÜCADELE

Neşriyat hayatına henüz yeni atılan «Komünizmle Mücadele» gazetesinin sert bir edası, erkek bir sadası var. Bu gazete milliyetçi üniversite gençlerinin gazetesidir. Temiz niyetli vatan duygulu bu gençleri yakından tanıyoruz. Hevesleri çok, paraları yoktur. Gazetelerini İstanbulda - Köprü başında, şurada burada - kendileri satmaktadırlar. Alınız ve yardım ediniz...

BİZİM TÜRKİYE

Anadoluyu bir ana gibi bağrına basanların mecmuası... Ağır başlı, olgun ve dolgun... Bizim görüşümüze göre Bizim Türkiye'nin yegâne kusuru, Türklüğü Anadoluya inhisar ettirmesi, Lozan muahedesiyle çizilen hudutları bir mukadderat çizgisi gibi kabul etmesidir.

SERDENGEÇTİ'NİN ESKİ SAYILARI

1 - 2 - 6 - 7 - sayılarımız kalmamıştır. İnşaallah tekrar bastıracağız. 3 - 4 - 5 - 8 - 9 - 10 sayılarımız mevcut.. Dışarda olanlar adresimizden, Ankaradakiler, Denizciler Caddesi Yeni Matbaa karşısında ÖZ - AR kitaplığından temin edebilirler.

YİNE BAYİ DERDİ:

Bazı bayilerimiz Sırat köprüsünü geçtikten sonra Serdengeçtilerin üzerine yattılar. Aşkolsun doğrusu. Amma biz bir köprü daha kurarız. Şimdilik isimlerini ifşa etmiyoruz... 12 inci sayıya kadar, gönderirler diye ümit ediyoruz.. Bu arkadaşlara karşı itimadımız devam ediyor. Bekliyoruz. Bütün bayilerimizden başka bir ricamız var. 11 inci sayıdan kalan olursa mekteplerin açılışına kadar bekletiniz. İade etmeyiniz. Talebeler bizden «Burada Serdengeçti kalmamış» diye teker teker istiyorlar. Hem biz yoruluyoruz, hem onlar masrafa giriyorlar. Esasen 12 inci sayımızda mutâdımız hilâfına 11 arkasından hemen geliyor. İkisinin iadesini bir yaparsınız.

YAZI VE ŞİİR GÖNDEREN OKUYUCULARIMIZA:

Yazılarınız şiirleriniz bizde mahfuzdur. Sıra bekliyorlar. Halimiz malûm. Hoş görün! Alâkanızın devamını bekleriz.. Selâm ve saygılar.

BİZDE BULUNAN KİTAPLAR:

TÜRKÇÜLÜĞÜN ESASLARI

Millî cephenin fikir ve ideoloji sahasında tek ve rakipsiz kitabı. Büyük mütefekkir Ziya Gökalp'ın bu eserini 120 Kr. pul göndermekle tedarik edebilirsiniz. Adres: P. K. 353 - Ankara.

TÜRKLÜĞÜN PERİŞAN HALİ

Türk ve Müslüman olan herkesi ilgilendiren bu kitabın birinci baskısı hemen hemen bitmiştir. Binlerce kitaptan ancak 30 adet kalmıştır. Edinmek istiyenler acele etsinler. 80 Kr. pul..

BİR NESLİ NASIL MAHVETTİLER

Başından bir kitaplık macera geçen bu cirmi küçük, cürmü - hayri büyük broşürden bizde daha bir miktar var. Merak etmeyin, arkası da gelecek. Ucuz da; 20 Kuruş.. Bayilerimiz toptan istiyebilirler...

KÜKREYİŞ

Sertlik - Mertlik - Erkeklik - Hepsinin üstünde Türklük... S. Ertürk'ün eseri. Kükreyiş bizde vardır. 75 Kr. pul..

BİR YAĞMUR BAŞLADI..

Genç neslin en kuvvetli şairi Bekir Sıtkı Erdoğan'ın kitabı. Kitapta bir hilkat sıcaklığı ve yaratıcılığı var. Aşklar - yollar - yolcular - Hanlar... Türkçe, su gibi akar... Ne söylesek az!. Kitabı görmeli... 75 Kr. Pul.

Türkçülük Davası ve Türkiyede İşkenceler

Mücadele arkadaşımız Hikmet Tanyu'nun kitabı. 1944 3 Mayıs faciasından doğan hadiselere tahsis edilen bu kitap 50 Kr. 40 Kr. pul yollıyana gönderilir.

DİKKAT!..

Bir çok okuyucularımız, Kara Kitap, Buzhan Yunusun Yollarında, Bir Nesli Nasıl Mahvettiler (ikinci forma); bu kitaplarımızın çıkıp çıkmadığını sormakta, hattâ bâzıları para göndermektedirler. Maalesef bu eserlerimiz çıkmamıştır. İlk elde Kara Kitabı çıkaracağız. İmkânlarımız geliştikçe diğerlerini de bastıracağız.

SERDENGEÇTİ

Sahibi : **M. YÜKSEL**
Neşriyat Müd.: **M. ALTINSOY**

Muhabere ve havale adresi:
P. K. 353 — Ankara

ABONE ŞARTLARI

Sayı hesabıyladır

6 sayısı 150, 12 sayısı 300 Kr.

Yabancı memleketler için

6 sayısı	200 kuruş
12 sayısı	400 kuruş

YENİ MATBAA — ANKARA

FİYATI 30 KURUŞ

www.ulkunet.com